

Redacción
y Administración:
SAN BLAS 1951
U. T. 59-3667
Bs. Aires
★
N A R O Č N I N A :
Za eno leto
\$ 8.—
Za pol leta
\$ 5.—
Za inozemstvo
2 Dolarja
Posamezna štev. 20 cts.

SLOVENSKI GLAS

(LA VOZ ESLOVENA)

PERIODICO QUINCENAL DE LA COLECTIVIDAD ESLOVENA (YUGOSLAVA) PARA TODA SUD AMERICA. ORGANO DEL CONSEJO ESLOVENO QUE REPRESENTA TODAS LAS SOCIEDADES ESLOVENAS

REGISTRO NACIONAL
DE LA PROPIEDAD
INTELECTUAL
No. 225027

CORREO
ARGENTINO
CENTRAL B

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3159

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 1551

LETO (AÑO) I.

BUENOS AIRES, 21 DE JUNIO (JUNIJA) 1947

Núm. (Štev.) 19

Acerca de la Situación en los Balcanes

A raíz del acontecimiento acaecido últimamente en Hungría y la nueva situación creada en ese país, nuevamente los Balcanes pasaron a ocupar la primera plana de la opinión pública. Primeramente era, para las potencias occidentales el régimen en Yugoslavia que segun ellas, peligroso, inquietaba la península, luego fué Grecia en donde aparecían los fenómenos que atraían la atención y donde consiguieron que se enviase determinadas Comisiones encargadas de indagar y establecer el origen y el alcance de aquello que ellos llamaban provocaciones; hoy, el punto de atracción es Hungría, hacia donde la prensa capitalista se esfuerza en desviar la atención del mundo pues se ha producido un "golpe de estado comunista" (denominación utilizada cuando se desea mencionar algo verdaderamente democrático) como ellos pretenden presentarlo ante la opinión pública y lo que, según parece, desean utilizar como medio de no se sabe qué maniobras en el seno de las N.U. donde se preparan llevar el caso para que allí se "discuta" y "resuelva", pues según prevén el Kremlin no responderá satisfactoriamente a su pedido de explicaciones acerca de la "conspiración antidecorativa", como de antemano han bautizado la simple caída de un gabinete. En el estudio de esto parecen haberse sumido no solamente determinados interesados de segundo orden sinó más bien los altos círculos diplomáticos de las potencias occidentales junto con Marshall y los grandes estrategas del plan "Truman", quienes se encuentran preparando el caso y acondicionándolo para presentarlo, seguramente, al Consejo de Seguridad en las sesiones que éste tiene proyectado realizar en Nueva York durante el próximo mes de septiembre.

Ello no debe extrañar por cuanto es necesario econtrar algo con qué entretener al mencionado Consejo porque en caso contrario se vería quizás en el peligro de tener que tratar forzosamente y resolver problemas mucho más urgentes cuya solución podría muy fácilmente beneficiar a la humanidad y asegurar la paz. Como esto las potencias imperialistas tienen la consigna y el acuerdo de evitar buscar temas "adecuados" según ellos antes que llegue la fecha de las sesiones para con eso, según expresiones de propios funcionarios norteamericanos, dar a los elementos "democráticos" de Francia, Italia y otros países (entre ellos seguramente España) para proseguir la lucha contra el avance del "comunismo". La nueva maniobra no debe sorprender ni tomar desprevenidos a los pueblos sinó por el contrario, llegado el momento, deben estar preparados a contrarrestarla como lo han hecho en otras oportunidades. Además, contrariamente a lo que afirman los círculos diplomáticos yanquis, la presentación del caso ante las Naciones Unidas, lejos de satisfacer y recibir la aprobación de la opinión pública confirmará una vez más que el imperialismo maniobra sin cesar y presiona para dificultar el establecimiento definitivo de la paz y el bienestar de los pueblos alejados para siempre el espectro de nuevos conflictos bélicos.

Pero, aparte de ello y según las apariencias que se traslucen a través de las páginas de los órganos periodísticos, éste suceso pretende ser utilizado desde ya como medio de acentuación de la crisis rusoamericana que los círculos imperialistas y reaccionarios presenten a menudo ante el mundo a través de potentes vidrios de aumento. En efecto, varios funcionarios diplomáticos que están al servicio del capitalismo, hablando del caso que nos ocupa expresaron entre otro: "Los acontecimientos en Hungría y Bulgaria avanzan rápidamente hacia una crisis entre Estados Unidos y Rusia que posiblemente llegarán a su punto culminante en los próximos dos meses". Esto corrobora con el anuncio hecho por el Departamento de Estado de la Unión Segur, el cual se enviaría una severa nota de protesta contra él, por ellos llamado, "golpe de estado comunista" en Hungría conforme a la cual estaría dispuesto poner límites a la expansión "comunista" en Europa, presenta a la vista un cuadro en la actualidad inexistente y que está muy lejos de existir. Pero en caso de ser cierta la nota y su contenido, sería suficientemente potente el efecto yanqui de poner fin o impedir el desarrollo del comunismo en Europa o lo que es lo mismo, podría obligar a los pueblos europeos pensar en forma idéntica a como piensan los cabecillas encumbrados en un gobierno imperialista? Es evidente que lo que ellos pretenden presentar, ni el "golpe de estado comunista" ni la expansión del "comunismo", sino lo que existe es la intención de ciertas maniobras, que no deben sorprender a los pueblos libres, democráticos y amantes de la paz.

"J. I. V."

JUGOSLOVANSKA NASELBINA JE Z NAVDUŠENJEM SPREJELA IN POZDRAVILA GENERALMAJORJA FRANCETĀ PIRCA

Polnomočni minister in poslanik F.N.R.J. Generalmajor Francé Pirc je dospel v Buenos Aires v nedeljo, dne 8. t. m. s francoskim parnikom "Groix".

Z ministrom sta tudi dospela tajnik Bogdan Popovič in tovarišica Zorka Leontič, delegatinja Jugoslovanskega Rdečega Križa za Južno Ameriko.

Ceprav se je v zadnjem trenutku raznesla novica o prihodu Generalmajorka Fr. Pirc, se je vkljub temu zbral v pristanišču veliko število našega ljudstva.

Polnomočni minister F. L. R. J.
Generalmajor Francé Pirc

Med čakajočimi izseljenji se je nahajal tudi tajnik poslaništva tov. Dalibor Jakaša, in socijalni ataže tov. Dalibor Soldatič in vsi predstavniki naših organizacij.

Prihod parnika "Groix" je bil javljen za 13 uro. Ker pa vsled prihoda drugih parnikov ni mogel v pristanišče, ni bilo za prihod tega več določene ure. Vedno več ljudstva je prihajalo v pristanišče in tam v pogovorih nestreno pričakovalo prihod poslanika. Pričelo je tudi deževati in radi tega vzroka so nekateri odšli. Šele po 20. uri je dospel "Groix" in po enournem čakanju, da se urede vse priprave za izkrcanje, smo končno ob 21 uri imeli ministra Pirca med nami.

Z burnimi aplavzi in zastavami je bil minister Pirc pozdravljen od množice. Ganjen je spregovoril: "Pozdravljam vas v imenu domovine" in po kratkem razgovoru v spremstvu odšel.

Slovenski Svet si je čutil v dolžnost, da pozdravi v imenu slovenske naselbine Generalmajorja Pirca. V torek zvečer je v zasebnem stanovanju v Hotelu Alvear sprejel našo delegacijo: za Slov. Svet tov. predsednik Semolič, in glavni tajnik tov. Bareto in urednik Slovenskega Glasa, tov. Sl. Škoč.

Pozdravili smo v imenu naših organi-

zacijs in vseh Slovencev ministra Pirca in se z njim prav prijazno in po domače razgovarjali. Kar je najvažnejše moramo povedati, da je Generalmajor Pirc zelo uljuden in preprost in kot zaveden partizan ljubi svojo domovino, ljubi svoj narod in ljubi našo slovensko pesem.

Na vsa naša vprašanja nam je vladivo odgovarjal. "Želimo Vaših cestnih podatkov" — smo ga naprošili —, "da bomo našemu ljudstvu koj o tem pisali in poročali".

"Seveda" — je odgovoril — "saj sem dospel sem, da služim našemu narodu tu v tujini." Ponudili smo mu zadnjo številko Slov. Glasa. Ko je čital kratko poročilo o svojem prihodu je pripomnil: "moje ime je Francé in ne Franc. Sem sin preproste kmečke družine, doma iz Sodražice pri Kočevju na Dolenjskem, tam kjer je bil rojen naš Jurčič. Po domače nam rečejo "pri Zverinovih". Rojen sem l. 1899, izmed desetih sinov sem najstarejši. Vsi smo služili v partizanski vojski, padel je najmlajši brat Ivan, ki zapušča 4 otroke. Meni so umorili in razmesarili ženo in triletno hčerko. Napadli so mi mati in jo mučili, ki je pa uboga stara, vse prenesla in danes zadovoljno uživa svobodo v svoji domovini."

Nadalje nam je pojasnil, da je bil kot vojak v bivši Avstriji na italijanskem bojišču. Bil je potem polkovnik lovskih letal v Jugoslaviji. Med zadnjo svetovno vojno, je takoj vstopil v partizanske vrste. Bil je tudi od domobrancev ovjen in zajet. V nevarni službi v prid narodnoosvobodilne borbe je večkrat tvegal svoje življenje. Leta 1944 je bil poslan v Afriko, kjer je organiziral prve jugoslovanske partizanske letalske edinice, katere so se po kratkih mesecih vaje že z velikim usprijem borile na bojišču.

Maršal Tito ga je nato pozval k sebi in sedaj imenoval za polnomočnega Ministra v Argentini.

Pojasnil nam je tudi, kako se danes neverjetno dviguje nova Jugoslavija. Povdarjal je veliko važnost o združitvi in skupnosti vsega slovanstva in pripovedal, da je potrebna in važna skupnost tudi tu v tujini.

Radevoljno se je odzval na naše vabilo in obljudil, da se udeleži skromnega "luncha", ki mu ga v čast pripravijo slovenske organizacije združene v Slovenskem Svetu dne 22. t. m. v prostorih G.P.D.S. Ta dan bomo torej imeli med nami ministra F. Pirca in slišali tudi njegovo besedo.

Slovenska naselbina kliče generalmajorju Francé Pircu: "Pozdravljen in dobrodošel!"

Ljudska Skupščina FLRJ je Razpravljala o Petletnem Planu

Beograd. — Dne 26. aprila je pričela Ljudska skupščina razpravljati o zakonskem predlogu za petletni plan.

Na seji je bil navzoč predsednik vlade FLRJ maršal Tito s podpredsednikom in ministri zvezne vlade. Bili so prisotni tudi zastopniki vseh slovenskih in nekaterih drugih držav.

Ko je predsednik sporočil skupščini, da bo s petletnemu planu govoril predsednik ministerskega sveta maršal Josip Broz-Tito, so besede vzbudile vihar navdušenja v dvorani.

Po Titovem govoru je dobil besedo predsednik zvezne planske komisije Andrija Hebrang. Za njim sta govorila predsednik Gospodarskega sveta in minister za industrijo zvezne vlade Boris Kidrič in minister za delo zvezne vlade Vicko Krstulovič. Govorniki so v svojih govorih podali natančna poročila o pomenu in izvajaju petletnega plana.

Tudi predsedniki vlad ljudskih republik so govorili o pomenu petletnega plana za posamezne republike.

Vsi govorji so bili sprejeti s ploskanjem in odobravanjem ljudskih poslancev.

GOVOR MARŠALA TITA

Predsednik vlade FLRJ maršal Tito je imel viharno pozdravljen naslednji govor:

Tovariši ljudski poslanci!

Zvezna vlast prihaja pred Ljudsko skupščino s petletnim planom o industrializaciji in elektrifikaciji naše države. Ta plan je plod večmesečnega, temeljitega in vztrajnega dela gospodarskih organov naše planske komisije.

Plansko gospodarstvo in njegov uspeh sta seveda neločljivo povezana z novo družbeno ureditvijo v novi Jugoslaviji. Brez take ureditve, brez prehoda proizvodnih sredstev iz privatne v družbeno last, brez nove demokracije, resnične ljudske demokracije bi bilo tako gospodarstvo nemogoče. Pri nas je tako gospodarstvo mogoče zato, ker je industrija in ker so rudniki in osnovna bogastva države v rokah ljudstva. Zato mora in mora država vplivati tudi na privatni gospodarski sektor, zato mora biti privatni gospodarski sektor vključen v občepansko gospodarstvo.

Tak način gospodarstva ima seveda veliko prednost pred kapitalističnim gospodarstvom, ki ga stalno mučijo vse mogoče krize. V kapitalističnem gospodarstvu je osnovni regulator proizvodnje dobiček lastnika proizvodnih sredstev, namreč kapitalista. Pri tem igra veliko vlogo povpraševanje. Kakor hitro nastane tu zastoj, pride do hudih križ, do križ zaradi preobilice. V socialističnem gospodarstvu, kakšnega ima ZSSR, so take krize nemogoče. Pri nas v občeljudskega gospodarstva, kjer proizvajamo za potrebe ljudi in ne za dobiček, so take krize nemogoče. Država skrbi s statistiko, da se potrebe ne krijejo same, ampak tudi, da povečana produkcija ostane stalni stimulus za povečanje blaginje posameznika in vse skupnosti.

Naš petletni plan ima velikanski pomen za nadaljni vsestranski razvoj naše države. Na prvi pogled se zdi, težko uresničljiv tistim, ki so vajeni starih delovnih norm in oblik, tistim, ki so se navadili gledati, kako tuji kapitalisti izkorisčajo bogastvo naše države, tistim, ki ne verujejo, da se narodi Jugoslavije v glavnem lahko s svojo močjo dvignejo iz dosedanje zaostalosti. Toda z dosedanjimi izkušnjami v kratkem razdobju povojnega izgrajevanja so naši narodi pokazali tako tvorno silo in dosegli tako velike uspehe, da pomeni to resnično poročilo, da smo sposobni opraviti tudi težje naloge, kakor je ta petletni plan.

Kaj nas sili, da moramo elektroficirovati in industrializirati našo državo?

Prvič, naša država je med to vojno tako strašno trpela, da je naravnost nemogoča popolna obnova in izgraditev brez močne domače industrije. Tudi bi bilo še dolgo vrsto let nemogoče obnoviti in izgraditi samo z nakupovanjem in uvažanjem potrebnih strojev iz inozemstva, ker bi te terjale skoro nemogoča finančna sredstva in bi naša država prišla popolnoma v gospodarsko, s tem pa tudi že v politično odvisnost kapitalističnih držav. Drugič, stara Jugoslavija je bila v napol kolonialnem položaju. Bila je povsem navaden predmet izkorisčanja za kapitaliste iz mnogih držav.

Prejšnji pokvarjeni oblastniki Jugoslavije s kraljem na čelu so delili koncesije, delili so narodno bogastvo za slepo ceno raznim inozemskim kapitalistom, pri tem so pa oni sami vendar dobro zaslužili, država in ljudstvo pa sta zaradi tega padala v vedno večjo revščino.

Poglejmo samo, kakšna je bila gospodarska slika stare Jugoslavije: v Jugoslaviji so do vojne imeli svoje koncesije nemški, avstrijski, madžarski, angleški, švedski, francoski belgijski, švicarski, ameriški, italijanski, češki, holandski in drugi kapitalisti. Nadalje niso samo kapitalisti iz vse Evrope, ampak celo prekoceanski položili svojo roko na našo narodno bogastvo po krvidi vinskih protljudskih oblastnikov, pa tudi po krvidi starih politikov, ki se jim zdi sedaj potrebno, da so v opoziciji proti novi Jugoslaviji, in ki nam radi očitajo, da ne znamo upravljati itd. Jaz pa lahko rečem: če ne bi bili storili ničesar drugega, kakor da smo osvobodili našo prelep deželo inozemskega izkorisčanja, smo že storili za ljudstvo več kakor vti ti politikanti vse svoje življenje.

Tretjič, inozemski kapitalisti so nalagali svoj kapital v naši državi zato, da jim je danoči velikanske dobičke. Imamo natančne podatke, da je v večini primerov dobiček večkrat presegal investirani kapital. To ni bilo prav nič težo zaradi načina, kako so tuji kapitalisti pri nas gospodarili. Bakrena ruda iz borskih rudnikov se n. pr. pri nas ni predelovala v baker, ampak so jo izvajali v Francijo, mi pa smo morali potem zelo draga kupovati baker od Francozov. Znano je tudi, da ima bakrena ruda precej zlata in da se je to zlato obenem z bakreno rudo brez ovir izvajalo v Francijo, kjer so ga izločili z destilacijo. Vrednost tega izvoženega zlata dosegla vrednost naloženega kapitala bakrena ruda pa jih je ostala zastonj, kar pomeni velikanski dobiček za francoske kapitaliste, za naše narode pa velikansko škodo.

Isti primer imamo pri svinčenih in cinkovih rudnikih v Trepči, kjer je tudi mnogo srebra. Tudi tu je bil dobiček mnogo večji kakor naloženi kapital.

Vzemimo za primer tudi nafto. Zakaj nista bila v Jugoslaviji skoro prav nič razvita industrija naftne in pridobivanje domače naftne? Morda inozemski kapitalisti niso vedeli, da v nedih naše zemlje ni ravno malo naftne? Jasno je, da so vedeli za to, toda Shell in Standard Oil sta imela monopol za nafto, petrolej in bencin v naši državi ter sta se na vso moč trudila, da bi obdržala pri nas visoke cene za nafto, petrolej, bencin itd., kar vse so uvažali iz svojih in raznih drugih držav. Ne samo, da niso hoteli sami odkrivati pri nas vrelcev naftne, ampak so tudi zelo uspešno po raznih pokvarjenih ministrih bivših režimov in celo po sami kraljevski družini onemogočali pridobivanje naftne v naših krajinah, čeprav so bila ležišča naftne dobro znana.

Tudi tekstilna industrija pri nas je bila po večini v rokah inozemcev in je prav tako

prinašala velike dobičke, vendar ne v našo korist. Inozemski kapitalisti so gradili pri nas samo tkalnice, ne pa tudi predilnice. Predilnice so imeli v svojih državah, izgotovljeno prej pa so prodajali našim tovarnam po zelo visokih cenah. Na ta način so spravljali pri nas to industrijo v odvisnost od inozemstva. Isti primer je tudi z električnimi centralami, ki so bile prav tako samo v tujih rokah in prinašale velik dobiček inozemcem. Tudi te centrale so bile pri nas odvisne od inozemstva, ker je bilo treba stroje in njihove dele nabavljati v tistih državah, katerih kapital je imel v rokah te električne centrale.

Prav tako, če ne še slabše, je bilo z raznimi rudniki, ki so bili v glavnem tudi v rokah tujih kapitalistov. V teh rudnikih je vladalo takozvano roparsko gospodarstvo. Tuji kapitalisti niso skrbeli za tehnično izpolnjevanje rudnikov, za varstvo proti nezgodam itd. Njihova skrb je bila samo ta, da so delavci za neverjetno bedno mečdo s svojimi rokami nakopali čim več premoga in razne rude.

To je torej najbolj brezsrečna oblika izkorisčanja naših delavcev in ropanja bogastev naše države.

Lahko bi našel še mnogo in mnogo podobnih primerov, vendar mislim, da se že iz tega lahko vidi, zakaj je bila naša država revna, zakaj je bila tako potrebna, pravična in koristna nacionalizacija vseh podjetij pri nas, zakaj je bila tako potrebna in nujna industrializacija naše države. Hkrati pa to dokazuje, kako strašen je bil zločin bivših voditeljev Jugoslavije, ki so tako očitno uničevali našo državo, ko so prodajali naša rodna bogastva za slepo ceno tuju.

Naš petletni plan posveča pozornost vsem panogam proizvodnje, razen industriji tudi obrtništvu in poljedelstvu. Naše obrtništvo je bilo v strahu, da bosta petletni plan in počevana industrializacija uničila obrt. Ta strah je prazen. Če doslej nismo mogli posvetiti obrtništvu potrebne pozornosti in ga oskrbeti z zadostno količino surovin in orodja, je treba razlog iskati v tem, da tega nismo mogli, ne pa, da ne bi hoteli. Z največjo hitrostjo je bilo treba obnavljati razdeljano industrijo in jo oskrbovati s potrebnimi surovinami, ki jih pri nas še vedno zelo primanjkuje. Na hitrico je bilo treba oskrbeti naše mestno in podeželsko prebivalstvo z najnajnejšimi industrijskimi proizvodi široko potrošnje itd. Ne mislim pa zanikati, da pri mnogih naših ljudeh, vodilnih ljudeh, ni bilo razumevanja za potrebe obrtništva. Ia ne samo to! Nekateri ljudje še danes misljijo, da se je obrtništvo že preživelno in da danes ni več potrebno, ko ustvarjammo močno industrijo, da kot privatni sektor proizvodnje ovira pravilni razvoj družbene, socialistične proizvodnje, ki je pri nas dobila ta značaj zaradi prehoda glavnih proizvodnih sredstev iz privatne v občeljudske družbeno lastnino. To je popolnoma napacno. Za nas je obrtništvo potrebno in koristno. Naša industrija v mnogih panogah še dolgo ne bo kralila vseh potreb naših narodov, nekatere panoge pa se danes sploh še ne dajo zamenjati z industrijo. Torej, naše obrtništvo je kvalitativno na visoki stopnji in bomo zaradi specifičnosti nekaterih panog naše obrtništvo podpirali in ne bomo zavirali njegovega nadaljnega napredka in razvoja. Ne zanemarjanje in odprava obrtništva, ampak njegova vključitev v naš splošni gospodarski plan, dajanje podpore, organiziranje obrtništva v proizvodjalne zadruge, da bi čim bolj koristilo splošnemu gospodarskemu razvoju naše države — to je naša politika glede obrtništva in tega se mora vsakdo držati.

NAŠE KMETIJSTVO IN PETLETNI PLAN

1. V našem petletnem planu se govorja prehodu iz ekstenzivnega poljedelstva na intenzivno. Z drugimi besedami, povečati je treba rodovitnost zemlje in zboljšati način obdelovanja. Povečati je treba količino predelanih plodov z iste površine in zboljšati kakovost kmetijskih pridelkov. Kako pa bomo to dosegли? Razumljivo je, da ne na stari način, kakor pridigajo razni navidezni dobroiniki kmetov, ki se bore iz demagoških in raznih drugih razlogov zoper industrializacijo naše države, pri tem pa govorje, da industrializacija zanemarja naše poljedelstvo. Tako trditve so zelo plitve, neologne in čudne tudi za vsakega kmeta. Ce hocemo pomagati našim kmetom in zboljšati poljedelstvo, moramo imeti potrebno industrijo, ki bo proizvajala umetna gnojila, kmetijske stroje in orodje. Da pa bomo lahko imeli take tovarne, ki bodo proizvajale umetno gnojilo, kmetijske stroje in orodje, moramo najprej ustvariti težko kovinsko industrijo, ki bo izdelovala tovarne za poljedelske potrebe. Nadoj je moramo racionalizirati naše premogovne, rudnike železa in drugih rud, ki bodo preskrbovali livarne, težke industrije. Z sno besedo, brez industrializacije in elektrifikacije ne moremo doseči ničesar, kar zgoraj omenili. Industrializacija naše države je neločljivo povezana s potrebami naših kmetov, ki predstavljajo veliko večino naših narodov. Industrializacija naše države ni sama sebi namen, ampak je potrebna za povečanje blagostanja vseh slojev ljudstva v prvi vrsti pa delavcev in kmetov. Je glavni pogoj za boljše življenje naših delavcev, naših kmetov, naše ljudske inteligence, naših delovnih državljanov.

Naše poljedelstvo bo po planu rabilo v letu 1951. nekaj tisoč traktorjev več, kakor jih imamo danes, če naj kmetje dobro obdelajo zemljo. Kje pa jih bomo vzeli? Jasno je, da jih moramo izdelati v novih tovarnah. V letu 1951. bomo morali imeti več kot dva tisoč traktorskih plugov, kakor jih imamo danes, okrog 240.000 vprežnih plugov, kakor jih imamo danes, nad 60.000 več sejnih strojev, nad 2500 več strojev za želenokrog, 8000 strojev za vezanje snopov, več okrog 220 kombajnov več, okrog 7000 kosnih strojev več, okrog 7000 mlatilnic več okrog 14.000 trijerjev, okrog 70.000 slamorjev in več itd. Iz tega je razvidno, kako velikanski pomen ima naš petletni plan za poljedelstvo. Iz tega je razvidno, da rabimo mnogo tovarn, mnogo jekla, mnogo boljših rudnikov itd. Iz tega je razvidno, kako neučenje in lažna je propaganda raznih videznih priateljev kmeta, ki nas dolže, da ne skrbimo za kmete. Na tem mestu lahko rečem, da ta gospoda ne bi nikoli storili za kmete tega, kar bomo mi storili uresničenjem petletnega plana.

Tisti elementi v naši državi, ki so proti industrializaciji naše države, so v bistvu proti blagostanju ljudstva. Oni so proti kmetom, proti delavcu, proti ljudstvu sploh, pa nujno tako zakrinkavajo svoj boj zoper industrializacijo.

Razni reakcionarni elementi poizkusajo ovirati na razne načine izpolnitve plana, elementi nočajo priznati, da je nova Jugoslavija v tem kratkem povoju razdobju pokazala velikansko življenjsko silo. Vsakde je, da je Jugoslavija največ pretrpel, vendar ali je kdo, ki danes lahko zamika, smo v tem razdobju dosegli pri cenvi uspehe, kakršnih ni dosegla nobena država v Evropi, ki je bila okupirana ali pa napačno po fašističnih silah. To nam priznajo celo naši nasprotniki v inozemstvu. Zato nam pa zde še bolj neumni in reakcionarni elementi pri nas, ki stalno govorijo, da Jugoslavija gospodarsko ne more predati, če se ne opre na ameriške in angleške kapitaliste, da naša država ne more

gospodarsko napredovati, če se gospodarsko in politično ne podredimo angloškim silam. Ta reakcionarna klika govori to, česar si želi, kar je razumljivo. Veseli se pomoči, ki jo bo dajala grški in turški reakciji Amerika itd. Ta reakcionarna klika, pa naj bo v Beogradu ali v Zagrebu, v Ljubljani ali v Sarajevu, stalno sanjari, seveda v svojem ožjem krogu, o bližnjem gospodarskem in političnem zlomu, o bližajoči se spremembni oblasti pri nas itd. Jasno je, da bo ta gospoda zmanjšala na neke spremembe pri nas do svojega žalostnega konca. Tako brbljanja ni treba jemati resno, ker s tem ta gospoda tolaži same sebe, si krajeva čas oziroma je to zanjo edino delo, ki ga danes opravlja, razume se, da to delo ni brez tveganja, ker je protiljudsko in sovražno novi Jugoslaviji.

Skoraj prav tako je treba obsojati malodušnost in pomankanje vere v naše lastne sile in jadikovanje zaradi težav pri izpolnjevanju našega petletnega plana. Res je, mogoč težav bomo imeli pri izpolnjevanju tega plana, vendar moramo izdržati vse težave in jih premagati, ker nas bo to nagnalo pripeljalo k cilju, h kateremu stremi vsak naš pošten državljan, in sicer k srečnejši in lepsi bodočnosti ljudstva v naši državi. Globoka sem prepričan, da bomo premagali vse težave, ki nas čaka pri uresničevanju tega petletnega plana. O tem so prepričani vsi, ki neomahljivo verujejo v tvorne sile naših narodov, naših delavcev, naših kmetov, naše slavne mladine, naše ljudske inteligence, naših delovnih državljanov. Poročilo za dosego vsega tega nam je to kar smo dosegli doslej v neverjetno kratki dobi in z zelo skromnimi sredstvi.

Imamo modrijane, ki govore v zvezi s planaskim kmetijstvom, da je to kršitev zasebne lastnine in zasebne pobude. Ti modrijani gredo še naprej: govore, da so to začetki odprave zasebne lastnine sploh oziroma priprava za odpravo zasebne lastnine. To je povsem navadno klepetanje, ki nimata nikake podlage, ima pa težnjo, da se na pravi zmeda med kmetskimi množicami in nezupanje do ustave in vrhovne državne uprave.

Da, mi hočemo izvajati plansko kmetijstvo, ker to ni koristno samo skupnosti kot celoti, ampak tudi kmetom samim.

Če se danes vrhovna državna oblastva v naši državi vztrajno trudijo, da bi izdelala stvarne plane za naše rudarstvo, za našo elektrifikacijo, za našo industrializacijo sploh, za plansko razdeljevanje surovin, za plansko razdeljevanje gotovih industrijskih izdelkov itd., je povsem naravno prav tako važno in potrebno, da skrbim vrhovna državna oblasti za plansko kmetijstvo. Zelo škodljivo in sploh nemogoče bi bilo dopustiti, da ne bi v kmetijstvu uporabljali podobnih planskih metod kakor v ostalem gospodarstvu. Država mora skrbeti za to, da se zagotovi kmetom raznovrstno seme dobre kakovosti: da pa bi bilo to mogoče, rabimo plan, vedeti moramo, kakšno količino in kakošno seme rabijo kmetje v posameznih krajih. Za dvig našega ljudskega kmetijstva na višjo stopnjo, iz ekstenzivnega na intenziven način obdelovanja, rabimo plan. Vedeti moramo, koliko bodo kje rabili kmetijski strojev, traktorjev, koliko bodo kje rabili umebnih gnojil itd. Država mora skrbeti za prehrano vsega prebivalstva v državi in za to seveda ni ne vrhovnim ne nižjim organom oblasti vseeno, kako bodo kmetje sejali, koliko in kaj bodo sejali in kje bodo kaj zasejali. Po neben nam je torej plan za setev. Potrebno je strokovno vodstvo in nasveti. Nadalje pa mora prav zato, zaradi prehrane vsega prebivalstva v državi, zaradi zagotovitve potrebne rezerve za primer elementarnih nezgod itd., skrbeti država za pravilno in smorenje razdelitev žetvenega donosa, izvesti treba plansko odkup žita in industrijskih rastlin. Ni torej niti govora o kakršni kolikodvi zasebne lastnine, ampak gre samo za to, da se tudi v kmetijstvu plansko gospodari. To nam nalagajo interesi naše občinske skupnosti in interesi samih kmetov.

Temu imperativu se mora vsakdo pokoriti. Vsaka drugačna razloga je protiljudska in sovražna in ima namen ovirati hiter razvoj naše države.

KAJ NUDI INDUSTRIALIZACIJA NAŠE DRŽAVE NAŠEMU DELAVSKEMU RAZREDU

Že s samim tem, da so pri nas proizvajalna sredstva prešla iz privatne v družbeno last, da je proizvodnja dobila nov značaj, da je proizvodnja za potrebe ljudstva in naše občljudske skupnosti, ne pa zaradi dobička, zaradi kopičenja bogastva posameznikov, z drugimi besedami, s prehodom iz kapitalističnega na socialistični način proizvodnje, je pri nas prenehala vsaka nevarnost brezposelnosti za delavski razred. Prenehala je tista nevarnost, ki je značilna za kapitalistične države, kjer je brezposelnost kronična in pada samo v najvišjih fazah konjunkture, vendar pa se ne likvidira, nevarnost, ki je v stari predvojni Jugoslaviji tako težko prizadela naše delavce. Z industrializacijo naše države bo stotisočem revnih državljanov in kmetov brez zemlje omogočeno najti zasluzek, s čimer se bo preprečilo, da bi se naši revni ljudje potikali po tujini in zapustili svojo domovino v iskanju zasluga. Industrializacija naše države je torej zelo važen činitelj pri reševanju tega težkoča socialnega problema.

Industrializacija države in uvajanje planskega gospodarstva sploh pomeni v novi Jugoslaviji zanesljivo neposredno zboljšanje življenjskega standarda naših narodov, naših delavcev, naših kmetov, naših državljanov sploh. Medtem ko je v kapitalističnih državah nacionalizacija v industriji in povečanje produktivnosti dela prava nesreča za delavski razred, ker jemlje hyperprodukcijo velikemu delu delavcev zasluzek, ker proizvaja zaradi dobička, — odtod tudi metanje v vodo ali sežiganje velikanskih količin živil, istočasno pa lakota med delovnimi množicami —, bo pri nas ravno narobe: to bo samo pospešilo blagostanje naših narodov.

Imeli bomo še mnogo velikih težav pri uresničevanju petletnega plana. Teh težav se moramo zavedati in storiti vse, da jih premagamo.

Pripravljeni si moramo predvsem na vso moč, da vzgojimo potrebne strokovne kadre in ustrezeno delovno silo za našo industrijo in gospodarstvo sploh, ki se bo po planu silno razvilo. V teh petih letih bo naša industrija rabila 170.000 novih industrijskih delavcev, ki se morajo seznaniti s sodobnim proizvodnim procesom. To je dvakrat več, kakor jih imamo danes. Nadalje bo v teh petih letih naše gospodarstvo rabilo 60.000 srednjih strokovnih kadrov, torej skoraj sedemkrat več, kakor jih imamo danes. Rabili bomo 20.000 ljudi s fakultetno izobrazbo več, kakor jih imamo danes. Vzgojiti te cadre je zelo težka naloga, vendar jo bomo morali premagati.

Razen tega se bomo verjetno morali boriti z raznimi zunanjimi težavami pri nabavljanju potrebnih strojev, vendar bomo to težave najlaže obvladali, če bomo pravočasno izpolnili vse obveznosti nasproti inozemstvu v zvezi s petletnim planom.

V gospodarstvu bo treba tudi skrajno paziti na razne škodljivce, ki bodo skušali ovirati uresničenje petletnega plana. Če se bodo taki škodljivci pojavili, ne bo treba nameniti samo skrajno paziti, ampak bo potrebno tudi največja strigost.

Nič manj važen ni boj zoper vsako malodušnost in omahljivost pri raznih težavah. Do takih in podobnih težav bo prišlo, vendar jih moramo obvladati in jih bomo tudi obvladali.

Prav tako moram tudi poudariti, da je pri planskem gospodarstvu, pri izvajaju petletnega plana, za uspeh gospodarskega razvoja, za uspeh uresničenja petletnega plana velika nevarnost vsak partikularizem, vsak lokalni patriotism. Škodljivo in nevarno bi bilo, če bi se izogibali natančni evidenci vseh materialnih sredstev, ki jih rabimo za

(Nadaljuje na 4. str.)

Neofašistični atentati ne morejo odvrniti tržaških množic od njihove borbe za demokracijo in bratstvo narodov

Veličastna prvomajska proslava v Trstu, katere se je udeležilo nad 200 tisoč ljudi z rdečimi, nacionalnimi in tržaškimi zastavami, je potekla v znamenu mobilizacije najširših ljudskih množic za zagotovitev tistih osnovnih pogojev, v katerih bo moglo tržaško prebivalstvo samo odločati o ureditvi svojega bodočega življenja.

Znano je, da si prizadevajo svetovne imperialistične sile ustvariti iz Svobodnega tržaškega ozemlja svoj "plate d'crme" proti demokratičnim državam srednje in jugovzhodne Evrope, da hočejo spremeniti to ozemlje v "jabolko razdora" med Jugoslavijo in Italijo, kar bi jim dajalo možnost neposrednega vmešavanja v urejevanje sosedskih odnoscij med temi državama.

Taka imperialistična koncepcija vlogo Svobodnega tržaškega ozemlja svoj "plate d'crme" proti demokratičnim državam srednje in jugovzhodne Evrope, da hočejo spremeniti to ozemlje v "jabolko razdora" med Jugoslavijo in Italijo, kar bi jim dajalo možnost neposrednega vmešavanja v urejevanje sosedskih odnoscij med temi državama.

Teh dejstev se najnaprednejše demokratične sile tržaškega prebivalstva prav dobro zavedajo. Sedaj ko bo v kratkem uresničen sklep Sveta zunajih ministrov o ustanovitvi Svobodnega tržaškega ozemlja, ko bo imenovan tržaški guverner in formiran začasni vladni svet, ko se bodo pričele priprave za volitve v tržaško skupščino, je potrebno združiti vse demokratične sile, ne oziraje se na raznica ideološka in druga manj važna nasprotja, v borbi proti imperialističnim nakanam. Gre za ustvaritev najtejnega sodelovanja na osnovi bratstva in spoštovanja nacionalnih pravic, za dosegajo sindikalne in mladinske enotnosti, za zagotovitev gospodarske neodvisnosti Svobodnega tržaškega ozemlja, za zaopslitev 30.000 brezposelnih, za polno udeležbo tržaškega ljudstva na oblasti STO.

Zato se je prav pod temi gesli vršila letosnjka prvomajska proslava v Trstu. Mobilizacijskega pomena te proslave pa so se zavedale ne le tržaške množice, ampak tudi okupacijske oblasti. Od tod njihovi poskusi degradirati prvomajsko proslavo na nekakšen praznik dela in športa. Že dolgo pred 1. majem so okupacijske oblasti stavljale koordinacijskemu odboru za pravilo proslave celo vrsto zaprek. Nekaj dni pred samim praznikom je šef civilne policije izdal v zgodovini delavskega gibanja edinstven ukaz, ki je bil kasneje preklican, da se sme v prvomajskem sprevodu nositi samo rdeče zastave, nikakor pa ne nacionalnih. Ta zahteva je imela namen razbiti enotnost demokratičnih množic in izolirati delavstvo od ostalega prebivalstva. Na predvečer in na sam praznik prvega maja pa je bila civilna policija ojačana še s finančnimi stražami in

po mestnih ulicah je križarilo nad 12.000 policistov v polni pripravljenosti.

Toda vse te nameerne zapreke niso mogle prvomajski proslavi dati takega karakterja, kakor so to želete okupacijske oblasti, oziroma vodstva tistih strank in stranci v Trstu, ki so zelo izgubile svoj vpliv med tržaškim prebivalstvom in so danes odkrito prevzelle vlogo lakajev imperialističnih sil.

V spoznaju svoje nemoči so se neofašistične sile v Trstu zatekle k odkrito kriminalnim sredstvom, da bi kalile prvomajsko proslavo in jo izpremenile v krvave izgredje po tržaških ulicah. Na predvečer prvega maja so neofašisti vrgli dve ročni bombe med udeležence veličastne baklavade, v kateri je bilo nad 30.000 baklonoscev. Od eksplozije teh bomb je bilo ranjenih 30 ljudi, od tega 17 težko in enemu izmed ranjencev so celo morali odrezati noge. Sličen neofašistični bombni atentat se je priprilil naslednji dan v ulici Carducci, kjer je bila vržena nova bomba na četo partizanov. To pot je bilo pet žrtev. Zvečer je v Ljudskem vrtu (Giardino Pubblico) med ljudskim rajenjem spet eksplodirala bomba.

Ta taktika krvavih izzivanj, ki je preračunana na ustvarjanje žarišč šovinističnih nacionalnih spopadov in izgredov, v katerih bi si okupacijske sile in njihovi nasledniki hoteli prilastiti neomejeno oblast, ni v letih povojne tržaške zgodovine prav noben nov pojav. Zadržanje demokratičnega tržaškega prebivalstva je vselej razbilo to taktiko, ki je danes zgolj še izraz onemoglega besa neofašističnih elementov.

Kljub vsem tem izzivanjem in neofašističnim spopadom je prvomajska proslava poleg veličastno in ob ogromni vdeležbi množic, ki se niso dale ustrahovati zaradi tega terorja. Prav ta dostojanstvena proslava in discipliniranost množic je bila najboljši odgovor na zločinske prijeme imperialistične politike.

Napak bi bilo pripisovati neofašističnim zločinom v Trstu prevelik poimen. Toda odkrito je treba pokazati na tiste sile, po katerih naročilu in interesu se vrše ti atentati. Umazana imperialistična politika sil mednarodne reakcije v Trstu, ki se za izvajanje svojih načrtov poslužuje neofašističnih ter kriminalnih sredstev, je terjala med tržaškim prebivalstvom že preveč nedolžnih žrtev. V vseh mesecih za večnike okupacije se je tržaško prebivalstvo na lastnih izkušnjah prepričalo, da sedanje okupacijske oblasti in sile, ki stoje za njimi, ne samo niso sposobne zavarovati javnega miru, reda, varnosti in zakonitosti ter spoštovanja osnovnih nacionalnih in demokratičnih pravic, ampak da nesprotno s svojo politiko favorizirajo in podčigajo prav te zločinske elemente.

To spoznaje pa utrujuje v tržaških ljudskih množicah njihovo zavest in odločnost še uporneje se bojevati proti naklepom imperialističnih sil in njihovim zločinskim lakajem, kojevati se za demokratično oblast, za bratstvo narodov in gospodarsko neodvisnost Svobodnega tržaškega ozemlja.

("Slov. oročevalc")

JUGOSLOVANSKO LJUDSTVO SE PRENAVLJA V BRATSTVU, SKUPNOSTI IN DELAVNI ODGOVORNOSTI

Ko pregledujemo pisma, časopise in druge novice, ki nam prispejo iz domovine, se moramo nehote začuditi napredku našega ljudstva v domovini. Leta vojne so bila tako strašna in polna trpljenja, da se nam nehote vsiljujejo misli, da je nemogoče tako hitro napredovati, a vendar je tako: nova Jugoslavija napreduje na vseh poljih, kulturnem, gospodarskem in političnem.

S kako žalostnim srcem smo, posebno Primorci, gledali na notranje borbe stare Jugoslavije, kjer je Srb hotel nadvladati Hrvata in ta zopet Slovence itd. Od tam, kjer smo mi pričakovali svobode, smo imeli priliko videti samo bratsko neslogo, katero pa je sovražnik znal ob prvi priliki tako koristno izrabiti, ker je bil le on, kateremu je služila in le on je netil ogenj sovraštva. Plačani voditelji, prodanci, so vedeli kaj dela, ljudstvu pa so bila zaprta vrata do resnice. Mnogi so se sicer vprašali, zakaj se moramo sovražiti, saj smo vendar bratje... Ta ka vprašanja in odgovori na to, pa so bili nevarni in so zato navadno končali v zaporih. Ni bilo svobode mišljeneja, koristi tuja so vsako svobodljubnost prepovedale, ker vlada in njeni podrejeni so bili v službi tujega kapitala ne pa svojega ljudstva.

Danes pa temu ni več tako. Srb se je pobratil s Hvatom in Slovencem ter ostalimi narodi Jugoslavije. Sedaj ko raka vtično pot, pot enakosti in bratstva, pot ljubezni do bližnjega, pot socialne pravičnosti. Pred zakonom, ki je v Jugoslaviji najmodernejši, kateri obsega vse osebne in državne koristi, je sedaj za vse enak. Voditelji NARODNO OSVOBODILNE FRONTE, kateri so izšli iz vrst ljudstva, kateremu so posvetili največjo počnjo, so postavili temelje bratstvu in enakosti; program, katerega je ljudstvo vzelo skano v svoje roke in s katerim dela in graditi srečnejšo bodočnost naše domovine, katera je že sedaj mnogim nazadnjaškim državam z kapitalističnim režimom, za vzgled, je razvit v petletnem planu, katerega je pripravila Centralna Vlada, a ljudstvo ca je vzel v svoje roke ter ga osvojilo, kar je zagotovilo, da bo do pičice izpoljen. Kajti, ako si vlada dela načrte, propaganda za njih spoznavanje in meče

(Nadaljevanje s 3. str.)

pravilno delitev in pravilno razvijanje plana. Zelo škodljivo bi bilo tudi za izvajanje plana, če ne bi imeli razumevanja za pravilno razvrstitev kadrov: raznih inženirjev, srednjih strokovnih kadrov in kvalificiranih delavcev. Pri tem je prav tako nevaren centralizem kakor partikularizem, če gledamo preveč ozkosčno. To govorim zaradi določnih izkušenj in poučanj, da se moramo tega zanaprej strogo izogibati, če hočemo uspešno uresničiti naš petletni plan.

Izvedba tega petletnega plana bo popolnoma spremenila našo deželo. To pomeni, da naša dežela ne bo postala samo mnogo bogatejša materialnih dobrin, ampak bomo imeli tudi mnogo več raznih šol, srednjih in visokih, raznih znanstvenih ustanov ter obnovljenih vasi in mest itd. Obenem bodo ustvarjeni pogoji za lažji nadaljnji vsestranski razvoj. Blagostanje ljudstva bo silno naraslo. Že ob koncu petega leta izvajanja plana bo splošni narodni dohodek silno narasel. V primeri z letom 1939, ko imel puriblju tako sliko: splošni narodni dohodek leta 1939: 132 miliard; leta 1951:

235 miliard ali 193%. Nadalje je bila vrednost skupne materialne proizvodnje leta 1939: 203 miliarde, leta 1951, pa bo 366 miliard ali 170%. Mislim, da ni treba še bolj podrobno navajati kakih števk ali odstotkov, kaj se bo ustvarilo in koliko v teh petih letih. O tem bodo govorili ostali teviri, razvidno je pa tudi iz petletnega plana. Rad bi samo še enkrat poudaril velikanski pomen tega našega podvig za vse naše narode. Kakor ni brez izvedbe tega plana, brez industrializacije naše države za naše narode blagostanja, tako brez izvedbe tega plana tudi ni podlage za našo gospodarsko in politično neodvisnost; zato sem mnenja, da je dolžnost vsakega našega državljan, da napre vse svoje sile za izpolnitve nalog, ki nas čakajo pri izvajaju petletnega plana.

Zavedajoč se vseh težav, ki nas čakajo, smo globoko prepričani, da bomo s pomočjo vseh ljudskih sil uresničili to, kar nas vodi k lepši in srečnejši bodočnosti.

Govor predsednika vlade maršala Tita je Ljudska skupščina sprejela z dolgotrajnim in viharnim odobravanjem.

AUDICION RADIAL "MUNDO ESLAVO"

UNA AUDICION DE RADIO AL SERVICIO DE LOS ESLAVOS RESIDENTES EN LA ARGENTINA

El sábado 24 de Mayo se realizó en la sede de la Unión Eslava de la Argentina, la primera reunión de la comisión encargada de llevar adelante los trabajos para la organización de una audición radial. Con ello la Central Eslava da cumplimiento a una vieja aspiración de las colectividades eslavas residentes en la Argentina.

Se resolvió en la mencionada reunión constituir varias comisiones y celebrar una reunión más amplia el próximo sábado 31 del cte. a las 15.30 horas en el mismo local.

Los trabajos están ya adelantados y en breve plazo, será posible escuchar las esperadas transmisiones.

Como parece predecirlo esta audición será un verdadero éxito. No escapará a ningún anunciamador la importancia de la misma, dado el crecido número de oyentes con que contará. Para toda clase de informes sobre la audición MUNDO ESLAVO, dirigirse a Unión Eslava de la Argentina, Victoria 723, Capital Federal.

**TRGOVINA JESTVIN
"JUGOSLOVANSKA ZVEZDA"**
Močnik Ivan
SARACHAGA 4800
U. T. 67-6988

NOVO PODGETJE

Naš požrtvovalni tajnik Slovenskega Svetja in sourednik Slovenskega Glasa, tov. Baratto je v družbi tov. Ferfolja in Paškulina ustanovil tiskarno, katero so te dni otvorili v ulici Gutenberg 3360. Sprejemali bodo vsokovrsna dela spadajoča v to stroko.

Priporočamo našim rojakom, da se poslužujejo tega novega tiskarskega podjetja naših znanih rojakov, katerim želimo mnogo uspehov in napredka.

NAŠIM DOPISNIKOM!

Naprošamo vse one, ki dopisujejo za naš list, da nam dopise pošljijo do 15. in 30. vsakega meseca. Vsi dopisi prejeti po tem roku bodo priobčeni v prvi prihodnji številki.

SMRTNA KOSA

V tržaški bolnišnici je umrl 15. 4. 1944 Alojz Terbičan, doma iz Planine pri Vipovi, v starosti 48 let. Pokojnika so prepeljali na dom in pokopan je bil na pokopališču na Planini. Pogreba se je udeležilo veliko število prijateljev in znancev, ki so pokojnika zelo cenili.

V domovini zapušča pokojni Alojz Terbičan mater, soprogo in 6 nedorašlih otrok in eno sestro. Tukaj v Argentini pa žaluje za njim brat Filip in svakinja.

Bodi pokojniku kakša domača zemljica, preostalim sorodnikom pa naše srčalje!

SMRTNA NESREČA

Smrtno se je ponesrečil naš rojak Alojz Zamida, star 47 let, doma iz Toplic pri Novem Mestu. Zaposten kot zidar je pri delu padel in postal na mestu mrtev.

Pokojni zapušča tu ženo in doma enega brata. Ostalim naše srčalje!

FABRICA DE MUEBLES ARTISTICOS

LA MAYOR EN SUD AMERICA EN SU GENERO

PROVENZAL - COLONIAL - RUSTICO

FADEMAR

Soc. Resp. Ltda. — Capital \$ 100.000

Valentín Virasoro 1865 — T. A. 54 - 6656

Buenos Aires

SLOVENSKI GLAS

Proprietario: CONSEJO ESLOVENO

Director: JOSE NOVINC — Administrador: METOD KRALJ

PODUPRAVE SLOVENSKEGA GLASA

Gospodarsko Podporno Društvo Slovencev v V. Devoto: Simbrón 5148. U. T. 64-1509.
 "Ivan Cankar": Ramallo 4962 — Saavedra.
 Ljudski Oder: Coronel Ramón Lista 5158. U. T. 50-5502.
 Jugoslovansko Društvo Samopomoc Slovencev: Centenera 2249. U. T. 61-1761.
 Slovenski Dom: San Blas 1951. U. T. 59-3667.
 Udruženje Svob. Jugoslavija, Slovenski odsek: Av. Fr. Boiró 4916, T. A. 50 - 5591

Z A S T O P N I K I :

Za Córdoba in okolico: Franc Kurinčič — Pinzón 1639.
 Za Rosario in okolico: Stefan Žigon — Avenida Lagos y Horqueta.
 Za Lomo Negro in okolico: Golobić Marko.
 Za Villa Calzada in Temperley ter okolico: Luis Furlan — Cnel. Flores, V. Calzada.
 Za Caballito: Marija Klarič — José Bonifacio 663, Buenos Aires.
 Za Caseros in Tropezón: Iván Hrovat — Lisandro Medina 1386.
 Za Montevideo: Vera in Milka Ogrizek — Rectificación Larañaga 2235.
 Na Paternal: Matevž Simčič — Warnes 2101, Buenos Aires.

Buenos Aires, 21 de Junio de 1947

No. 19

SKUPNOST JE NAŠA BODOČNOST

JUGOSLOVANSKI IZSELJENCI, TESNO POVEZANI V DELOVANJU, LAJKO

JAMČIMO ZA OBSTOJ NAŠIH ORGANIZACIJ V IZSELJENIŠTVU!

Mnogo pišemo in povdajamo o potrebi skupnosti in o združitvi naših organizacij tu v tujini. Najdejo se pa še ljudje, ki pravijo: "Združitev, oziroma misel zazdržitev, je tako stara, kakor je stara naša naselbina".

Nismo pa mi enakega mnenja. Zavedati se moramo, da smo prešli v novo dobo. Prešli smo iz one dobe, ko se je delalo za združitev iz katerih koli vzrokov. Danes se druži ves slovanski narod, ker edino v bratstvu in složnosti lahko upamo na uspehe v bodočnosti.

Preteklo je že šest let odkar se je ustanovila Osvobodilna Fronta v Sloveniji. Ta zgodovinski datum so v Sloveniji svečano praznovali. Tov. B. Kraigher, član Izvršnega odbora O. F. je na proslavi imel govor, kjer je posebno povdabil da: "Osvobodilna fronta je nastala v spoznanju, da je rešitev in osvoboditev slovenskega naroda samo v dosledni naslonitvi na demokratične sile sveta in na osnovni steber demokracije v svetu, na Sovjetsko zvezo. Samo po tej poti je dosegla kar je dosegla, in samo po tej poti moremo upati na uspeh v bodočnosti." Zaključil je govor: "Osnovno jamstvo, da bomo dosegli dokončno združitev slovenskega naroda v okviru F.L.R.J. je danes v dviganju naporov za gospodarsko utrditev nove Jugoslavije. Zato je ob šesti obletnici O. F. naša glavna naloga graditi, graditi, graditi!"

Tudi mi tu v tujini bomo podpirali O. F. Gradili bomo skupnost, da bomo na ta način, kot zavedni sinovi domovine pomagali pri naporih za utrditev nové Jugoslavije. To je ravno ono, ki smo prej povdarijali, da se nahajamo v novi dobi in da je danes združitev naših organizacij vse drugačna kakor je bila prej.

Ob priliki ko je delegacija Slovenskega Svetu pozdravila gen. maj. F. Pirca je tudi on posebno povdjal, da je nujno potrebna združitev vseh organizacij tu v tujini. Rekel je: "edino z združitvijo vsega slovanskega naroda v domovini in v izseljenstvu, bomo v svetu pokazali kako velik in močan je slovanski narod".

Mi delamo za popolno združitev naših organizacij. Ni torej dvoma, da je združitev mogoče ambicija nekaterih. Naši sovražniki nam zatrjujejo, da skupnosti ne bomo dosegli in "neverni Tomaži" govorijo, da združitev ni še zrela. Prvim zagotovimo, da njih želje se ne bodo uresničile, drugi pa naj se prepričajo, da je združitev že tako dozorela in če danes te ne dosežemo tudi nikoli več v bodočne ne bomo dosegli.

Na Konvenciji slovenskih društev smo podpisali združitev in dano besedo moramo izpolniti. Danes vsi oni predlogi, ki bi rušili združitev naših društev, so orožje, ki je nudimo našim sovražnikom. Mi moramo po poti, katero smo si začrtali na Konvenciji: moramo takoj pričeti skupno kulturno delovanje, istotako, kot se je do danes skupno vršila akcija za pomoč domovini. Moramo po sklepu Konference tudi delovati v skupni vzajemni pomoči. To poslednje pa bo zelo lahko doseči, ko bodo enkrat naša društva delovala v strnjene enotnem bloku.

Dolžnost naših voditeljev posameznih društev je, da pospešijo združitev ter da podučijo svoje članstvo, kako važna in potrebna je naša združitev. Moramo mimo vseh govorov, ki bi nam pri našem delu škodovale. In ako bomo naše dolžnosti vseeno izpolnili, se bomo lahko tudi mi prištevali, da smo bratje onih sinov naše domovine, ki danes gradijo novo Jugoslavijo.

Današnji časi zahtevajo od vseh naših izseljencev, onih v organizacijah in tudi onih izven istih, da delamo vsi za slavo in bratsko skupnost katera mora sloneti na demokratični podlagi. V tej naši skupnosti se mora vsak naš slovenski izseljenec zavedati, da je Jugosloven in kot tudi član velike družine slovanskih narodov. Slovenski narodi žele naj bi zavladal na svetu pravičen in trajen mir in bratstvo med vsemi narodi sveta.

Edino združeni in složni v bodočem delovanju lahko jamčimo obstoj našega zamišljenega Slovenskega Ljudskega Domu!

Vesti iz Organizacij

OSREDNJI JUGOSLOVANSKI SVET

Sestanek zastopnikov

Dne 28. t. m. ob 4 uri pop. se vrši sestanek zastopnikov društev, ki so včlanjena v Osrednjem Jugoslovanskem Svetu. Sestanek se vrši v sedežu ulica Santa Fe 2944.

Opozarja se organizacije, da pošljejo zastopnike na ta važen sestanek.

Ženski sestanek

Po sklepu Osrednjega Jugoslov. Svetu se vrši dne 27. t. m. ob 7.30 uri pop. v sedežu Santa Fe 2944 sestanek zastopnic vseh jugoslovanskih ženskih odsekov. Namen sestanka je bodoče delovanje in ustanovitev Vrhovnega odbora Jugoslovanskih žen v Argentini.

Priporoča se vsem ženskim odsekom posameznih društev da pošljejo na ta važen sestanek zastopnice.

SLOVENSKI DOM

Slovenski Dom priredi dne 3. avgusta veliko prireditve v proslavo obletnice kulturnega delovanja v dvorani Centro Armenio, Acevedo 1353.

LUNCH JUGOSLOVANSKEGA CENTRALNEGA SVETA V POČASTITEV

GEN. MAJ. FR. PIRCA

V nedeljo 15. t. m. se je vršil v dvorani hotela Castelar napovedan lunch organiziran po Jugoslovanskem Centralnem Svetu v počastitev našemu novemu poslaniku in polnomočnemu ministru Generalmajorju Francetu Pircu.

Ob napovedani uri se je zbral mnogo naših rojakov, v večini pa so bili naši glavni društveni delavci in zastopniki naših organizacij, kateri so z navdušenim ploskanjem pozdravili prihod generalmajorja Pirca. Pozdravil ga je z jednatimi besedami predsednik Jugosl. Centr. Svetu, tov. Rude Mikuličič. Nato pa je spregovoril lep in zelo pomeben govor minister Pirc, kateri je dejal, da se čuti srečnega, da nas pozdravi v imenu domovine, v imenu ljudskih oblasti in v imenu našega najboljšega sina Maršala Tita.

Izrazil je tudi svojo ginenost nad tako lepim sprejemom ob prihodu in se čuti izrazil željo da bi se tekom svojega bivanja me dناšimi izseljenenci v ogostljubni Argentini, odnosaji in povezanost med nami povečala in postala trdna vez med nami in domovino, našo novo Jugoslavijo.

Po govoru ministra so vsi prisotni nazdravili domovini, nakar je generalmajor Pirc obšel okrog miz in stiskal roke prisotnim zastopnikom naše naselbine, katerim je bil predstavljen, in vsakemu odgovoril na vprašanje in prijazno spregovoril z vsakim, ki ga

je nagovoril.

Tudi predstavnica Jugoslovanskega Rdečega Križa, tovarišica Zorka Leončič je pozdravila prisotne in spregovorila par besed in se zahvalila za vso pomoč katero so nudili izseljenici tekom vojne, po vojni in katero še nudijo danes in da upa, da bodo še v naprej podpirali s svojim rodoljubnim požrtvovanjem človekoljubno delo katero vrši Jugoslovanski Rdeči Križ.

Zelo živahno in navdušeno razpoloženje je vladalo med vsemi prisotnimi in tudi naš znani baritonist Angel rovatin je na prošnjo prisotnih začel v čast našemu ministru dve lepi pesmi "Gor čez Izaro" in "Ej uhnjem", zato kar je žel od vseh prisotnih burno odobravanje.

Ta lunch je bil kot nekak prvi stik našega polnomočnega ministra z našo jugoslovansko naselbino, kateri pa se bo kakor upamo, čimbolj razvil in širil od dneva do dneva več, da se tako bolje spoznamo in vsi skupno delamo v prid naše domovine, našega bratstva in skupnosti.

U. S. I. — CORDOBA

Občni zbor

Tem potom vabimo člane in člence U. S. I. na redni občni zbor, ki se bo vršil, v nedeljo, dne 6. Julija t. l. ob 3 uri pop. v prostorih U.S.I. ulica 24 de Septiembre 2402.

Ker je ta občni zbor velike važnosti in se bo med raznimi poročili tudi izvolil nov odbor za dobo 1947-48, je dolžnost vseh članov, da se občnega zabora udeležijo v popolnem številu.

Odbor U.S.I.

IZ LOMA NEGRA

Tudi tu v Loma Negra organiziramo včasih kako proslavo ali družabni večer. 25. maja smo Jugoslovani praznovali obletnico rojstnega dneva našega maršala Tita.

V prostorih našega rojaka Daniela Milakovič se je zbral veliko število ljudi, kjer so nas postregli z "vermutom". Dvignili smo čaše in trčili z vzklikom: "Na mnogo let in živo maršala Titu!" Govor v ta namen je imel naš predsednik Svobodne Jugoslavije tov. Jože Pacek, ki je orisal prav lepo življeno našega hrabrega borca in voditelja maršala Tita. Tudi še razni tovariši so spregovorili par besed.

Zabave in veselja ni manikalo. Vršilo se je tudi srečkanje in dražba. Činstega dobička je bilo \$ 120.—, ki gre za pomoč bratom v domovini.

Najlepša hvala vsem rojakom, ki so priporogli, da je proslavljen dobro uspel in se priporočamo za prihodnji.

Marko Golobić

Odborom naših društev na znanje!

Slovenski Svet je na svoji izvanredni seji skupno s Tehnično Komisijo za materialno združitev naših društev, katera je bila izbrana na Konvenciji, prišel do zelo uspešnih zaključkov v pogledu združitve naših društev v eno samo močno organizacijo slovenske naselbine.

Javljamo tem potom odborom vseh društev in organizacij ki tvorijo Slovenski Svet, da se bodo vodoče prireditve vršile v znamenju skupnosti pod pokroviteljstvom Slovenskega Svetu, in to samo do tedaj dokler se ne odobri novo ime naše skupne in edinstvene organizacije, za ime katere se po večini delegati strinjajo naj bi bilo: SLOVENSKI LJUDSKI DOM.

Tem potom vabi Slovenski Svet vse odbore na sestanek, ki se bo vršil dne 9. julija t. l. na katerem se bo razpravljajo in odobrilo vse potrebno, da se preide k stvarni skupnosti, kot je bilo sklenjeno na Konvenciji. Kraj in uro sestanka vseh odborov bo Slov. Svet javil pravočasno. Na tem sestanku bo predložen tudi obris pravil skupne organizacije katerega bo pripravila posebna komisija petih članov Slov. Svet.

SLOVENSKI SVET

SMRT FAŠIZMU

Mladinski Glas

SVOBODA NARODOM

NAŠA MLADINA V IZSELJENSTVU DOKAZUJE S PRVIM JUGOSLOVANSKIM MLADIN-
SKIM KONGRESOM, DA JE ZAVZELA POT JUNAŠKE MLADINE V DOMOVINI

V soboto zvečer je bil v dvorani ulice Paraná 555 slovesno otvorjen Prvi Kongres Jugoslovenske Mladine katerega je organizirala Federacija Jugoslovenske Mladine.

Ob napovedani uri se je zbral ogromno števil občinstva in dvorana je bila zasedena do zadnjega kotača. Otvoriti je prisostvoval polnomočni minister in poslanik FLRJ General-major Francé Pirc, tajnik poslaništva Dalibor Jakaš, socijalni atašé Dalibor Soldatič, predsednik Slovenskega Udrženja, zastopniki naših organizacij in tiska.

Slovenski zbor je najprvo zapel argentinsko narodno himno in "Hej Slovani". Prvi je imel nato svoj govor glavni tajnik Mladinske Federacije tov. Petkovič, ki je v jedrnatih besedah obrazložil delovanje naše jugoslovenske mladine in obrazložil pomen in način tega prvega mlađinskega kongresa. Nato je govoril predsednik Jugoslovenskega Centralnega Sveta tov. Rude Mikuličič. Sledil mu je z pomenibnimi besedami v govoru predsednik Slovenskega Udrženja tov. Pavel Štokovski, ki je dejal da jugoslovenska mladina ne prednjači samo v Jugoslaviji marveč tudi tu v tujini s svojo aktivnostjo in ljubezni do domovine in v pridnem gojenju bratstva in skupnosti. Sledil je govor predsednika Slovenskega Sveta, tov. Šemoliča, katerega priobčujemo v celoti.

Vsi govorniki so z vzpodbudnimi besedami pozdravili našo mladino in jo pozivali naj vztraja pri skupnem delovanju.

Med govori so bili prečitani mnogi solidarni pozdravi iz vseh krajev Republike in inozemstva, katere so poslale naše organizacije in tudi organizacije in časopisi bratiskih slovenskih naselbin.

Končno je govoril tudi general-major Francé Pirc, ki je v svojem lepem govoru pozdravil prisotne in povdral veliko važnost ki ga ima mlađinsko delovanje. Pojasnil je na kratko o mlađinskom delovanju v FLR Jugoslaviji in še posebno povdral, da zavisi naša bdonost predvsem od tistega velikega narodnega zaklada, ki ga predstavlja naša maldina.

Omenil je velik pomen, ki ga ima naš jezik in pesem, katere naj naša mladina pridno goji in spoznava.

Generalmajor Pirc je od prisotnih žel buren aplavz ob zaključku svojega jedrnatega in pomembnega govorja.

Potek otvoritve je lepo uspel in so se naši rojaki in občinstvo lepo razšli okrog pol dvajsete ure.

Prinašamo govor predsednika Slovenskega Sveta, tov. Semoliča, v katerem je zajetih prav lepih in pomembnih misli o delovanju naše jugoslovenske mladine:

Govor predsednika Slov. Sveta

Hermanos yugoeslavos y eslavos! Jóvenes delegados!

Señoras y Señores!

El Consejo Esloveno, cuya presidencia tengo el honor de ejercer, me encomendó uno de los más gratos deberes, que durante mi larga actua-

ción en las organizaciones, jamás tuve la ocasión de realizar.

Traer el saludo del Consejo Esloveno a este histórico Primer Congreso de la Juventud Yugoescala, no es para mí solo un grato deber, sino que es una satisfacción moral tan grande que con las palabras me es difícil expresar.

Hablar a la juventud, es hablar a aquella fuente de pujante energía de corazones jóvenes, que despiertan y ocuden al llamado de la vida de hoy, que es lucha por un mañana mejor.

En este Congreso, jóvenes yugoeslavos, en vuestras deliberaciones, en las tareas que tendréis que realizar para llevar a cabo las resoluciones de vuestro Congreso, siempre y en todas partes, recordad que en fragor de la lucha de los pueblos yugoeslavos por la liberación de la Patria, vuestros hermanos, los jóvenes yugoeslavos de allende el mar, han dado un luminoso ejemplo sacrificando su juventud y sus vidas por la Libertad.

Esa misma juventud, con un espíritu de sacrificio jamás igualado en la historia del mundo, está dando sus mejores fuerzas para la reconstrucción de la Patria devastada por los invasores nazi-fascistas.

El Consejo Esloveno, desde esta tribuna, quiere expresar su convicción en el pleno éxito de este Congreso Juvenil, que es el paso inicial en la gran tarea que se propone nuestra juventud para cumplir con su deber hacia su patria de origen, la Nueva Yugoescala, y también hacia la patria de adopción, la hospitalaria República Argentina.

Este Congreso Juvenil será como un eslabón más que agrega nuestra juventud en la larga serie de propósitos y anhelos en la lucha de nuestros pueblos, por un mañana mejor para sí y para toda la humanidad.

El ejemplo de este Congreso Juvenil sea como un llamado que llegue a todos los rincones donde haya hermanos nuestros y que lleve el aliento de la Nueva Yugoescala a todos nuestros jóvenes.

Deseamos que este despertar de nuestra juventud sea una antorcha

que traiga luz a las conciencias, que cubra los ojos, que vigorice los corazones, aume los esfuerzos, aumente las energías y que de esta forma sea la expresión viva de una juventud yugoeslava consciente, que ha asumido con entereza y responsabilidad la parte que le corresponde en la Colectividad Yugoescala y Eslava en la República Argentina.

El Consejo Esloveno felicita a la Federación Juvenil Yugoescala por el

empeño en su labor y los éxitos logrados hasta hoy y anhela que este Congreso sea un incentivo más para lograr una más fuerte unión de los jóvenes yugoeslavos en la Argentina para el logro de sus propósitos inspirados en el amor a su Patria y en los grandes ideales de la Humanidad.

Viva el Primer Congreso Juvenil Yugoescala!

Viva Yugoescala!

Viva la República Argentina!

NE SRAMOVATI SE, PAČ PA
PONOSNI MORAMO BITI, DA
SMO SLOVENCI!

Dogodilo se je pred mesec dni. Po končanem dnevnom delu grem iskal vozila, ki bi me peljalo domov. Bil je mrzel večer, a vkljub temu so bile ulice v sredini mesta natlačene ljudstva. Hodila sem naglo, neozirajoč se na ljudi, ki so mi prihajali nasproti. Naenkrat slišim znan glas, ozrem se in vidim prijatelja in z njim mladeniča, ki je pa bil meni nepoznan. Bil je to človek visoke, vitke postave in na prvi pogled opazim, da mora tudi on biti naš rojak.

Prijatelj mi neznanca predstavi in čudno se mi je zdelo, ker nadaljuje pogovor v španskem jeziku. Po kratkem pogovoru reče neznanec: "Mraz je, kaj ko bi šli popiti kaj gorkega!" Vabilo sva s prijateljem tako sprejela

Ko smo sedeli za mizo pri časi gorkega čaja, smo se med tem seveda razgovarjali. Ker pa je že v navadi v teh časih, ko se dva Slovenca snida, njih pogovor gotovo nanese na naša društva, o delovanju in zdržljivosti, tako smo tudi mi o tem govorili. O tem sva seveda govorila sama s prijateljem, ker neznanec je molčal in opazila sem, da se kratkomalo dolgočasi. Ozrem se k njemu in ga vprašam: "Oprostite mladenič, vi niste še včlanjen v naši mlađinske federacije? Poznam veliko število naših mladeničev, toda ne spominjam se, da bi vcs kedaj kje videla."

"Ne!", mi odgovori. "Čemu bi zahajal med vasi?"

"Kaj niste Slovenec?" — ga vprašam
"Ne sem Italijan!"

"Italijan...?", se začudim.

"Da, Italijan, kaj se vam zdi to tako čudno in nemogoče?"

"Nič ni nemogoče na tem svetu, toda sem razočarana, ker sem mislila, da tako kol spožnam že od daleč človeka, da je kake druge narodnosti, enako tudi ga spožnam če je Slovenec. Toda sedaj vidim, da sem v zmoti. Mi dovolite, lahko izvem vaše ime?"

"Luis M....", mi vlijudno odgovori.
"O, da, to je v resnici pravi kalabreški priimek!" — se mu nasnehnem.

"Vidim, da se z mano norčujete in po vašem govorjenju moram soditi, da prezirate Italijane!"

"Ne, jaz ne preziram Italijone", mu odgovorim — "ako vem, da je kdo res Italijan, pač pa preziram Slovenca, ki se hoče ponašati da je Italijan. Toda mi dovolite še vprašanje: kje ste bil rojen?"

"En Gorizia!", mi odgovori.

"Oprostite", — nadaljujem — "toda vi ste toliko Italijan kot jaz. Rojen ste v Gorici, na slovenski zemlji, čeravno je bila toliko let pod tujo zastavo, toda Gorica je in bo slovenska. Vaš priimek je M..., pristno slovenski, in pravite, da ste Italijan. Svetujem vam, da v bodoče ne rečete več sem Italijan, pač pa recite s ponosom: Sem Jugoslovan! In ko vas bodo vprašali, kje ste bil rojen, odgovorite: v Gorici in ne — en Gorizia!"

Tako sem se razburila, da sem celo pozabilna na oliko, vstala sem in brez pozdarvit nobenega, sem cdšla.

Še danes, ko se spomnim na ta dogodek, završ kri v meni. Neverjetno je, da se še najdejo ljudje, ki se sramijo svoje narodnosti.

Mi smo lahko ponosni, in pred celim svetom lahko rečemo: "Smo Jugoslovani, sinovi slovenskega naroda!"

S. G.

PESEM SLOVENSKE MLADINE.

Na mesta njih, ki so živelii,
za nas čutili in trpeli
in pa umrli so za nas
zdaj čliče nas usodni čas!
Vsi zdaj hitimo, da bo delo,
od njih začeto, nam uspelo!

Rod z zvestim delom naš cvetanj
pričara v dom svobode dan
Po žilah polje vroča kri
in v vedi glavi misli zdrave —
tako iz duše nam kipi
ukaz: Naprej, zastava Slave!

E. GANGL.

BANCO POLACO S. A.

Único Banco Eslavo de Sud América

Sección YUGOESLAVA

Atendida por experto personal de esta nacionalidad.

- TRANSFERENCIAS DE FONDOS
de Ayuda Familiar a Yugoescala.
- CAJA DE AHORROS y CUENTAS CORRIENTES. Dos magníficos
Servicios a disposición de la Colectividad Yugoescala.
- SECCION DESCUENTOS. El Banco atenderá de inmediato su
Solicitud de Crédito.

CONSULTENOS PERSONALMENTE O POR ESCRITO

TUCUMAN 462

Buenos Aires

C. CORREO 390

JOVEN YUGOSLAVO: ESTA ES TU OPORTUNIDAD

Si la oportunidad de trabajar por el ideal maravilloso que nuestra juventud residente en la Argentina comparte con nuestros hermanos, que allá en la Patria, luchan y trabajan para hacerlo conocer al mundo entero.

Si tu oportunidad es ésta. Pero su realidad en cualquier momento en que te encuentras dispuesto a trabajar, será tu momento; siempre serás bienvenido, camarada.

Que te falta tiempo? Dedicas casi todas las horas del día al estudio o al trabajo? ó en otros casos a ambas cosas a la vez?

Claro está que debes y necesitas descansar al concluir con tus tareas.

Pero de entre todas tus actividades — no tienes una hora que te sobra y no sabes en qué emplearla?

Pues bien, dedícalo a trabajar con nosotros; verás que cuando comienzas todo te será fácil, y esa hora que te estaba sobrando se transformará en más horas, cuando veas que en nuestras organizaciones tienes un amplio campo de acción en toda clase de actividades, y sobre todo que te encuentras a gusto entre tus compañeros y feliz de poder escuchar la dulce y armoniosa lengua materna.

Que tú no la hablas? Pero... puedes aprenderla. Debes aprenderla! Debes aprenderla! Recién cuando comienzas a conocerla verás la belleza que encierra, que amplia es y como latirá más fuerte tu corazón cuando escuches un día una estrofa del gran poeta Simón Gregorčič y puedas comprenderla y recordarla para repetirla cuando te encuentres sólo, en cualquier lugar del mundo. Entonces, camarada, comprenderás que el mayor de los orgullos es ser Yugoslavo, y por sobre todo poder servir a tu Patria con tu apoyo moral, con tu inteligencia, con tu trabajo y dedicación. Al leer estas líneas, que dirijo a tí joven Yugoslavo, recapacita: tú puedes hacer algo.

Te esperamos, entonces?

L. N.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Društvo "Triglav", Rosario: Že v predzadnjih četvrtki smo v listnici sporočili, da Vas na konferenci nismo mogli zastopati, ker je Vaše pismo dospelo prepozno. Tovariš, kaže, ste naprosili, da bi vas zastopal, nihil prisoten na konferenci in Vam radi tako ne more ničesar pojasnititi. O konferenci smo v listu dovolj poročali in pozabnih posojil nimamo za vam poslati. Pozdrav!

ZA TISKOVNI SKLAD

Za tiskovni sklad Slovenskega Glasa so mispevali sledeči rojaki:

Bruno Baschi	\$ 3.40
V. Baučar	5 —
R. Rustjan	2 —
D. Groser	2 —
Kurinčič in Orel od prodanih bonov v Córdobi	4 —
Oslaj J.	2 —
I. Bartol	2 —
M. Zele	2 —
Vsem darovalcem najlepša hvala!	

KROJACNICA
Franc Melinc
Paz Soldan 4844 U. T. 59-1356

LA GESTA HEROICA

PARA YUGOESLAVIA — UNA MARTIR DE LA GUERRA

I

Viejos árboles del bosque, pinos altos y corpulentos Que impasibles a la furia de los rudos elementos, Os alzais hasta las nubes desde tiempo inmemorial: ¿Se blanquearon vuestras sienes al rigor de helados vientos, O al mirar de aquél asalto lo catastrófico brutal?

II

Duras rocas agrupadas a la vera del Camino, Que bajásteis de la altura en tremendo cataclismo, Impelidas por la cólera cuando la Patria sucumbió. ¡Se agrietaron vuestros poros a la acción de un paroxismo, O el ardor de aquella sangre vuestra mola sacudió?

III

¡Oh rumores de las frondas que en sollozos dais respuesta! ¡Roncos ayes de las grutas que vagáis por la floresta Como un eco desprendido de la oscura eternidad! Tiembla mi alma y se conturba cuando a ciros ya se apresta ¡Duras y altas rocas! ¡Viejos árboles! ¡Hablad!

IV

Y decid, cual es la causa que contrista vuestro acento Hoy que trémulo en el aire hiere a modo de lamento Despertando en torno suyo el anhelo de no ser.... ¿Por qué así nos lo recuerdas avivando el cruel tormento? ¡Han pasado pocos años y parece que fué ayer!

V

Te miro ¡oh! noble Patria, por la suerte combatida, Apresada en yugo cruel, dolorosa y abatida, Lamentando de tus hijos la funesta confusión Cuando en plan de exterminio y en feroz cometida De la Alemania Hitlerista sobreviene la invasión.

VI

Cual corriente caudalosa que a los pueblos amenaza, Rompe el cauce y todo inunda sin respeto a nuestra raza, Ni a los fueros de justicia, ni a la sacra libertad, Dominando las culturas tiraniza y amordaza, Sembrando en su camino terror, muerte y soledad.

VII

Así, en lo alto y silencioso de las cumbres sorprendido Por el plomo, se estremece de las águilas el nido, Tal se lanzan todas ellas al astuto cazador, Que un instante palidece por sentirse poseido De indecisa desconfianza ante el inclito valor.....

VIII

¡Ved la guardia de la Patria que a las armas se apresura, Ya rechaza el fiero empuje con titánica bravura; Corre al campo roja sangre conmoviendo a todo ser, Y el fragor de la batalla repercute en la llanura Y se inflama en todo pecho con el ánimo de vencer!

IX

Mas, cruel hacen la lucha los acentos confundidos De amenazas y blasfemias y hondos ayes doloridos, Se oscurecen los espacios al estruendo del cañón, Y en el campo, entre los muertos, se incorporan los heridos Y prorrumpen en un eco de espantosa maldición!

X

El asalto se apresura cuando todos los valientes, Unos casi niños, otros grandes, ya cinéndose a las frentes La corona del martirio y lanzándose a morir, Oponen fiera resistencia a los golpes inclemtes De las balas enemigas que ya saben resistir.

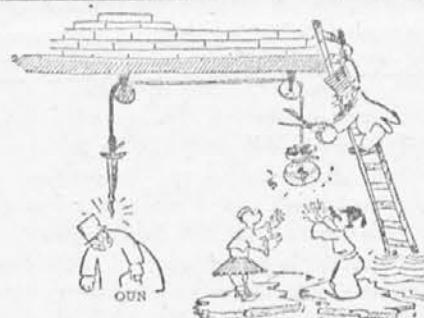
XI

¡Son los hijos de la Patria! ¡Juveniles corazones! Que sin miedo a los fusiles y de frente a los cañones De las fuerzas invasoras que os disparan sin cesar, Exhaláis el bravo cliente semejantes a leones: ¡Para que triunfe el derecho de vivir y de amar!

XII

Vuestros nombres son un poema que eterniza la memoria De un heroico sacrificio que en sus páginas la Historia Con radiantes caracteres entre lágrimas grabó, Si la victoria fué brillante, es más grande vuestra gloria Que por los ámbitos del mundo vuestro esfuerzo resonó!

Vida Gomiček

Slika brez besed
("Tvorba" — Praga)

BAR — PIZERIJA

Vedno sveže pivo in druge vsakovrstne pižaje. — Rezervirani prostori za družine.

Peter Filipčič

WARNES 2101 vogal GARMENDIA
na Paternalu U. T. 59-2295

FARMACIA "SOLE R"
Servicio nocturno de urgencia
Avda. Fco. Beiró 4984 U. T. 50-2079

**Corporación Médica
"SUIPACHA"**
ZDRAV. POMOC ZA VSE BOLEZNI
Directores:
Dr. A. Izaguirre, Dr. H. J. Durán
y Dr. L. V. De La Puente
Sprejem: pop. od 15 — 20.
Ob nedeljah-praznikih: od 9 — 12.
Govori se Slovenski
SUIPACHA 28

KROJACNICA "LA TRIESTINA"
Izdeluje po najmodernejšem kroju
DANIJEL KOSIČ
Calderón 3098 - Devoto - Buenos Aires

V A B I L O

SLOVENSKI PODODBOR UDRUŽENJA SVOBODNA JUGOSLAVIJA

— in —

DRUŠTVO "IVAN CANKAR" IZ SAAVEDRE

Vabita na —

KINO PREDSTAVO

ki se bo vršila dne 27. JUNIJA ob 20 uri v dvorani "MASCOTA",
Avenida Maipú 350 (Florida F.C.C.A.) s sledečim sporedom:
"SUCESOS ARGENTINOS" — "CAIDA DE BERLIN"

"CAMARADA V" in "NUEVAS DEMOCRACIAS EN EUROPA"
Cisti dobiček je namenjen za nakup zdravil in nujnih potrebščin za
1.200.000 sirot, bolnikov in vojnih poahljencev.
VSTOPNINA \$ 1.—

Vljudno vabita ODBORA

Kadar pošiljate zavoje v domovino

in bi želeli poslati obuvalo za moške, ženske in otroke, obrnite se do naše domače tvrdke čevljev, ki ima nalašč v ta namen urezane čevlje in jih je treba doma v Evropi samo sešti po meri. Obrnite se pismeno ali telefonično do:

Bratov KEBER

CENTENERA 1140 U. T. 60-0176

BUENOS AIRES

RUDOLF KLARIČ

INDUSTRIJA ELEKTRIČNIH IZDELKOV

JOSE BONIFACIO 663

BUENOS AIRES

HERRERIA DE OBRAS

BRATA RIJAVEC

Izdeluje vsa v stroko spadajoča dela
Segurola 1608-14 U. T. 67-6250

Buenos Aires

**RESTAURACIJA
"PRI ŠKODNIKU"**
Kroglišče in Keglišče

Jožef Škodnik
Añasco 2652 U. T. 59-8995

VESTI IZ DOMOVINE

PO VSEJ CONI 'A' SO BILE PRVO MAJSKE PROSLAVE

12.000 manifestantov v Tržiču

Dopisnik Tanjuga poroča: Prvomajske proslave so bile po vsej coni A Julijskie Krajine. Večje proslave so bile v Tržiču, Gradiški in Krminu, kjer so se zbrali delavci vseh tamkajšnjih okrajev. V Gradiški se je zbralo okrog 12.000 ljudi. Govorila sta poleg predstavnika Slovencev in predstavnikov strank in delavskih organizacij tudi predstavnik Generalne italijanske konfederacije dela (CGIL) poslanec Italijanske skupščine Bucci in zastopnik KP Italije nov. Novella. Slovenski predstavnik je poudaril, da se bo slovensko delovno ljudstvo borilo za svoje cilje tesno združeno z italijanskimi tovariši. V Tržiču se je vršila manifestacija popoldne, ko je spred prikarakal iz Ronka na trg Republike, kjer se je zbralo okrog 12.000 ljudi. Govorila sta predstavnik italijanske konfederacije dela in predstavnik KP Italije. V Krminu je bila zvečer pred praznikom bakla, v kateri je sodelovalo okrog 4000 ljudi. 1. maja zvečer pa je bilo ljudsko zborovanje, na katerem so govorniki pozivali k sodelovanju vsega demokratičnega prebivalstva v borbi za mir in demokracijo v svetu.

TUDI ČLANI STAVKOVNEGA ODBORA SO SE UDELEŽILI RRVOMAJSKIH PROSLAV V TRSTU

Dopisnik Tanjuga poroča: Izvedelo se je, da so se prvomajskih proslav v Trstu udeležili tudi člani stavkovnega odbora, proti katerim je lani poleti izdala ZVU zaporno potrebo in ga kljub posredovanju Svetovne sindikalne federacije in neštetnim protestom ljudstva do danes še ni preklicala. Izmed članov tega odbora so se proslav udeležili tovariši: Jaksetič, Juraga, Loretta, Burlini, Laurenti, Soria, Bacicchi, Štoka, Ukmari in Regent, rišli so ilegalno v Trst, ker se niso mogli vzdržati, da ne bi bili skupaj z vsem ljudstvom STO na veliki paradi delovnih sil Svoobdnega tržaškega ozemja.

BOMBNI ATENTAT SO PONOVNO IZVRŠILI FAŠISTIČNI ZLOČINCI NA BOLNIŠNICO ODREDA JUGOSLOVANSKE ARMADE V GORICI

Dopisnik Tanjuga poroča: Dober teden po prvem atentatu na bolnišnico odreda Jugoslovanske armade v Gorici so trije fašisti 29. aprila malo pred polnočjo izvršili drug atentat. Fašistični zločinci so zagnali na vrh bolnišnice dve bombe, eno pa proti stražarju iz daljave 40 m, ki je eksplodirala 3 m pred njim. Bombe so bile italijanskega izvora. Stražar je streljal za atentatorji, vendar sta se dva takoj umaknila za ovinek, tretji pa v rdečo hišo nasproti bolnišnice, v katero so se zatekli atentatorji že ob prvem atentatu 21. aprila. Čeprav je bilo policiji sporočeno o atentatu, ona ni izvršila nikake preiskave v omenjeni stavbi.

SE ZMEROM ODVAŽAO V ITALIJO INDUSTRIJSKE NAPRAVE

Po takozvanem Devinskem sporazumu je bilo dogovorjeno, da bodo skušale vojaške uprave v obeh conah zagotoviti redno življeno, torej tudi preprečiti kakršnekoli spremembe gmotnega stanja. Toda Zavezniška vojaška uprava v Trstu se tega dogovora ne drži. Dejstvo je, da so odpeljali od 12. junija 1945 dalje iz cone A 25 elektromotorjev, 11 električnih vlakov, 16 parnih lokomotiv, 25 Dieselovih lokomotiv. V zadnjem času se mnogo primeri odvažanja naprav in materiala iz onega dela goriškega okrožja, ki mora pripasti Jugoslaviji. Primerilo se je tudi, da je Zavezniška vojaška uprava dopustila poškodovanje hiš, parkov in gozdov. Zaradi tega je predsednik delegacije Vojaške uprave Jugoslovanske Armije pri Zavezniški ekonomski komisiji poslal sekretariatu komisije v Trstu protestno pismo, v kateru

rem se ugotavlja, da se pripravlja odpeljava naprav v tovarni za cement in v tobačni tovarni iz Pulja.

* PULJSKO LJUDSTVO PROTESTIRA

Zaradi težkih gospodarskih prilik in zaradi očitnih znakov nesposobnosti okupacijske vojaške uprave, je šlo puljsko delovno ljudstvo dne 1. junija zjutraj pred urad okupacijske vojaške uprave in izražalo svojo zahtevo, da poskrbi okupacijska vojaška uprava za normalno preskrbo mesta z živilskimi potrebščinami ter da zagotovi strogo nadzorstvo nad cenami in prepreči naraščajoče primere brezposelnosti. Civilna policija je surovo nastopila proti ljudstvu, skupina policijskih agentov je navalila na žene, ki so bile na čelu demonstrantov, in jih pretevala z gumijevkami. Toda ta nastop ni mogel preprečiti demonstrirajočim ženam dostopa do obale, kjer so pričakale parnik, s katerim puljski črnoboržljanci redno dovajajo razno blago iz Trsta. Preprečile so, da bi se zloglasni boržljanci mogli izkratiti.

* TRST SREDIŠČE ŠPEKULACIJE

V Trstu kar mrgoli špekulantov in preprodajalcev. Ti ljudje ogrožajo tradicijo Trsta kot solidnega trgovskega ter industrijskega središča. Vse spominja na čas po prihodu Italijanov v Trst, ko so prihajali sem nešteti trgovčiči in agenti z južnih delov Italije in stopali na mesto starih, velikih podjetij in solidnih trgovin, ki niso mogle več izdržati ter uspevati v tesnem ozračju Trsta, odrezanega od zaledja. Cene italijanskih proizvodov v Trstu so n. pr. mnogo višje, kaor v Italiji. Bati se je, da se bo Trst pretvoril v mešetarsko mesto, na stežaj odprtje špekulantom z vseh vetrov. Zavezniška vojaška uprava ne kaže nobenega zanimanja za ta pojav, ki zelo škoduje Trstu in s tem vsemu poštenemu, delovnemu tržaškemu ljudstvu.

* SPOMINSKA PLOŠČA PADLIM PROTIFASISTIČNIM BORCEM

Dne 1. junija je bila pri Sv. Soboti spominska svečanost odkritja spominske plošče devetim tovarišem delavcem petrolejske čistilnice, ki so padli v borbi proti nacisošmu. Svečanosti so prisostvovali delavci in številni zastopniki množičnih protifašističnih organizacij Slovensko-italijanske antifašistične unije, Antifašistične mladine, KP JK, Primorskih partizanov in Enotnih sindikatov.

* PRIHOD JUGOSLOVANSKEGA GENERALA V TRST

Dne 31. maja je prispel v Trst jugoslovenski generalmajor Banjina Anton, poveljnik 5000 jugoslovenskih vojakov, ki bodo prišli na Slobodno tržaško ozemlje v smislu sklepov mirovne konference. Na Opčinah ga je sprejel ob prihodu ameriški general Moore, ki bo ostal na Slobodnem tržaškem ozemlju kot poveljnik ameriških vojakov. Po obisku Devina in Miramarja se je generalmajor Banjina vrnil v cono B. Obisk ni bil uraden. Oba generala sta se sestala, da se sezna-

nita, ker bosta na bodočem Slobodnem tržaškem ozemlju sodelovala kot poveljniki svojih vojaških edinic. V jugoslovenskih vojaških krogih uživa generalmajor Banjina velik ugled kot vojaški strokovnjak in vojak. V borbi za osvoboditev Trsta je sodeloval kot poveljnik divizije.

* ŠPEKULACIJE SEPRAL-A

Na konferenci tiska Zavezniške vojaške uprave so tržaški novinarji sprožili več vprašanj v zvezi s težkimi prehranjevalnimi prilikami v Trstu. Vse gospodarstvo cone A je pod vplivom splošne politične in gospodarske krize v Italiji. Ljudstvo mora na svojih ramah nositi breme, ki poteka iz tega dejstva. V imenu demokratičnega tiska je neki novinar omenil krivične delitve blaga s strani SERAL-a, ki ne upošteva potreb širokih ljudskih slojev. Načelnik gospodarskega oddelka Zavezniške vojaške uprave je odklonil predlog, da bi delovanje SEPRAL-a nadzirali predstavniki potrošnikov in trgovcev na drobno. Tržaške delovne množice pošiljajo oblastem protestna pisma, in terjajo strogo nadzorstvo nad SEPRAL-om, ki je krivično in pristransko delil mast in jajca iz Jugoslavije. Pri delitvi 89 stotov telečjega mesa, ki je prišlo iz Jugoslavije in ki ga je SEPRAL pod ceno blokiral, niso dobili delavci niti kilograma, izvzemši Zvezko italijanskih "krščenskih" delavcev, ki so dobili 25 stotov, t. j. 28% mesa. Tudi je značilno, da je dobilo 11.000 tržaških delavcev od vagona jugoslovenske masti, ki je prišel v Trst, samo 800 kg, dočim je prejela Krščanska zveza italijanskih delavcev 5000 kg.

* AFERE S CIVILNO POLICIJO

Tržaško ljudstvo terja razjasnitve v zvezi s poneverbami in tihotapstvom raznih članov civilne policije. Tržaško ljudstvo se vprašuje, zakaj so bili izpuščeni iz službe nekateri pripadniki civilne policije. Zavezniška vojaška uprava se iznika jasnim odgovorom. Znano je, da je dokazano, da so bili nekateri člani tržaške civilne policije soudeleženi pri tatvinah Unrinega blaga, pri raznih tihotapskih mahinacijah itd. Tržaško prebivalstvo terja, da je treba razgnati tolpo črnoboržljancev, kriminalcev in tihotapcev, ki so bili svojčas sprejeti v službo civilne policije.

* RIBOLOV TER INDUSTRIJA RIBIH KONZERV

Konec maja je imel Mestni osvobodilni svet za Trst sejo, na kateri je obravnaval važno vprašanje ribolova ter industrije ribnih konzerv. Poročevalci je poudarjali, da bo morda začasna vlada samostojnega tržaškega ozemlja posvetiti vso skrb temu vprašanju, ki ni velike važnosti samo za Trst, temveč tudi za vsa obalna istrska mesteca. Lani je bilo načoljenih v Trstu 2.300.000 kg rib. Sedaj so ustanovili osrednji trg, ki bo poskrbel tudi za izvoz rib. V Samostojno tržaško ozemlje bodo spadale tudi velike tovarne za konzerviranje rib "Arrigoni" in "Ampeled" Ioli ter "Novak" v Umagu. Konzervirane ri-

be bodo izvažali zlasti v Jugoslavijo, ki po drugi strani dobavlja sveže ribe. Bodo tej industriji zelo potrebna. Trebuje pospešiti industrijsko ribolov in poskrbeli dogovore s osednimi državami glede ribolovnih pravic. Mestni osvobodilni svet Trst je sprejel resolucijo, v kateri izraža test proti Zavezniški vojaški upravi za zmerom slabih gospodarskih prilik, ter radi kvarnega delovanja SEPRAL-a, ki že oblike očitne politične špekulacije škodo najširi sloj potrošnikov Trsta.

* NEDEMOKRATIČNO RAVNANJE S SLOVENSKIM UČITELJSTVOM

Tik pred koncem šolskega leta so se nekaj kazala znamenja nedemokratičnega ravnanja z našim učiteljstvom. Na zborovanju slovenskih učiteljev in šolnikov dne 28. maja pri Sv. Ivanu v Trstu so se navajali predmeti in odpustitev posameznih učiteljev in učiteljic. Z zadnjim odlokom predstavnikov potrošnikov in trgovcev na oblasti Zavezniške vojaške uprave je slovenski jezik postavljen na podrejeno mestu. Uvesti hočejo 4 ure pouka italijanskih rednih pouk, tako da bi bili slovenski učitelji prikrajšani pri rednem pouku materinskih jezikov. Značilno je, da ne sme učiteljstvo sprejeti v šoli staršev otrok, če ni pri tem naveden takozvan "didaktični ravnatelj". Slovenski prosvetni delavci se zavedajo, da je na to mesto tam, kjer je delovno ljudstvo, ki je kravalo za svobodo. Šolniki iz našega šolskega, miljskega in sežanskega okrožja so iz Trsta s svojega sestanka pri Sv. Ivanu poslali protestno resolucijo na prisotno mesto proti pristranski in krivični šolniki Zavezniške vojaške uprave.

JUGOSLOVANSKA ZASTAVA OSKRNUJE

Dne 25. maja se je pojavil okoli polvetih zjutraj na Jugoslovanski motorni nici "Miloš", ki je bila zasidранa v bližnji tržaški ribarnici, neznanec, snel na jugoslovansko zastavo in zbežal. Kasneje je bil našen.

ROJAKI V ROSARIO IN PROV. SANTA FE

Če potrebujete uradne prevode krstnih, poročnih in drugih listin, obvezno se na našega prevajalca (Tradutor Público Judicial)

SAN LORENZO 937 Rosario

INDUSTRIJA PAPIRJA WIDER

Andrés Fereyra 3965 U. T. 61-27 Buenos Aires

TRGOVINA ČEVLJEV BELTRAM

Vas po domače postreže. Pridite, pa se boste prepričali! Se priporoča

Albert Beltram
DONATO ALVAREZ 2288
Buenos Aires

RESTAURANT MIRO MERKUŽA LORIA

LIMA 1217. U. T. 23-3389. Buenos Aires

SLOVENSKA BABICA

Filomena Beneš de Bille

U. T. 22-2222. Buenos Aires

PLANOS — CALCULOS

V. L. O. J. K.
Técnico Constructor
Pedro Moran 5130 - U. T. 50-7112

Foto - Arte MARCO

Najpopularnejša na Dock Sud
Facundo Quiroga 1325 U. T. 22-2222

Casa "VILLA REAL"

— SEPELIOS DE CALIDAD —
LUJOSOS AUTOS PARA CASAMIENTOS.

— de —

Víctor M. Herrera

Consulte:

Avenida FCO. BEIRO 5000
esq. Bermúdez

U. T. 50-4791

je o incidentu takoj obvestil civilno policijo, ki pa je intervenirala šele potem, ko je bil dogodek že izvršen. Civilna policija je pokazala popolno brezbrinost, vendar je prijeti napadalca, ki je bil še na pobegnu, ko so ga policiji z ladje pokazali. Civilna policija je napadalca nekaj izprosevala ter ga potem izpustila. Tudi ta primer svetovne vlogo civilne policije v Trstu. Ugotoviti se je, da je napadalec "begunec" Felego Pugliese, ki stanuje v Trstu na Furški cesti št. 89.

SMRTNA KOSA

Pri Sv. Ivanu v Trstu je umrl dolgoletni prosvetni delavec, pevovodja Maks Baretto, ki je skoraj petdeset let vodil petje. Pri njegovem pogrebu so sodelovali pevski zbori pravne društva "Škamperle", z Verdeljcem Konkonelom. V imenu Prosvetne zveze se je izjavil od pokojnika pevovodja tov. F. Venturini, zastopnik Sv. Ivana tov. Milko pričak pa je poudaril v svoji poslovilni besedi, da je predvsem Baretova zasluga, da Sv. Ivan ohranil kljub ogromnemu raznoliku in dolgoletnemu pritisku svoje slovensko lice. (Opomba Uredništva: Pokojni Maks Baretto je bil dolgoletni pevovodja in prosvetni delavec pri Sv. Ivanu in je stric našega pravnika Stanislava Baretta, sedanjega glavnika Slovenskega Sveta in sourednika Slovenskega Glasu, kateremu izrekamo Slovensko sežanje!)

In Lipici je umrl Justin Kovacič. Pri izvrševanju svoje službe se je smrtno nabrežni borec tov. Mirko Marušič, ki je kraju leta 1941 stopil v vrste Osvobodilne fronte. Njegovo truplo je bilo pripeljano v dobrobit kraj, v Opatje selo. Nadalje so umrli Anton Mane, 40-letni Ivan Delise, 73-letna Karla Umek, 61-letna Justina Benc, 72-letna Antonija Metlika, 32-letni Franc Plehar, 79-letna Ana Brundula, vdova Hrib, 73-letna Ana Zvetrošnik, 56-letni Franc Štruklji, 56-letni Dominik Dušman, 55-letna Frančka Sosič, 14-letni Tulič Cigoj. V Barjavičih je umrl Marjan Pertot, v Prečniku Anton Kuka. Umrla je ena najstarejših Tržank, 84-letna Antonija Čergolj, vdova Skarb. Pokojnikom trajen spomin!

RAZNE NOVICE

Mladina iz Nabežine je odprla svoj dom. Zaradi nezgodnih prilik v zloglasnih tržkih zaporih v ulici Tigor so pričeli pripraviti prečiščišči z gladovno stavko. Pri preiskavi sumljivega avtomobila so našli 4000 zavojev cigaret. Izkazalo se je, da je bil v avtomobilu civilni policist V. Delavec Viktor Truso je na Razklanu naletel na mino, ki je eksplodiral in ga ubila. Na Morganovi črti je nastal incident, pri katerem je ameriški vojak težko ranil domačina 25-letnega Antona Ivančiča iz Kamence. Ivančičeve stanje je resno, ranjen je v levi roki. Tržaškemu sodišču sta bila prijavljena zaradi dvoženstva ameriški državljan Kokolj Marjan in angleška dražljanka Janete Sutelj.

Tatovi so se pojavili v tržaški norišnici, odnešli radio, telefonski aparat in druge predmete, ter povzročili škodo nad 50.000 lir. Samomor je hotela izvršiti zaradi družinskega prilik 46-letna Štefanija Alinovič, ki si je presezala žile na desnici.

Na vlaku, ki vozi iz Rima v Trst je našel kelner Franc Ferar tri ročne bombe.

Vinjena ameriška vojaka sta napadla v ulici Donata tri mladeniče, od katerih sta bila dva ranjena v roke in prsi. Na poti v bolnišnico je povila 43-letna usitnjilica Marija Costa krepko deklico.

Zupnik Don Fausto iz občine Vidma je v Trst in obiskal 67-letno Julijo Toros.

Zupnik je Torosovo tako obdelal, da so jo morali prepeljati v glavno bolnišnico, kjer je obvezali in poslali domov. Policija je Don Fausta pridržala.

Zadružništvo - temelj gospodarstva nove Jugoslavije

Že večkrat smo čitali v Slovenskem Glasu, kako se prenavlja v novi Jugoslaviji življenje delavnih množic, katero stremi za blagostanjem skupnosti, kar se pa doseže le na ta način, da se vsak posameznik čuti srečnega.

Ker ima pri tej obnovi zadružništvo glavno vlogo, hočemo ta pojavit posebej podprtati in ga po možnosti obdelati, da bo naše izseljeništvo spoznalo nov polet zadružne ideje in, da ne bo popolnoma tuje, ko stopi na domača tla.

Zadružna ideja, življenje skupine ljudi, ki imajo iste koristi, je tako starata, kot so starci slovenski narodi. Dočim so drugi narodi živeli kot posamezniki, so se slovenski narodi držali vedno v skupinah — zadružah, kar smo tudi mi v dvajsetem veku obdržali, čeprav ne v tako veliki meri, in sedaj prenavljamo in izpopolnjujemo njegove temelje in smernice.

Da je zadružništvo pred vojno v Jugoslaviji, kakor v vseh kapitalističnih državah, služilo le koristim posameznih strank, o tem ni govora. Ljudstvo je hotelo nekaj, kar bi ga branilo pred izkorisčanjem, kar bi mu olajšalo nezgodno življenje. Zato si je ustanovilo razne zadruge, katere pa so po navadi prešle v roke tistih, kateri so jih potem uporabljali za svoje lastne ali pa namene strank, katerim so pripadali.

Razlika med tedanjim in sedanjim zadružništvom ni torej bistvena, mar več je razlika v postopku in cilju. Takrat je vlada sicer izdala zakone, ki so normalizirali zadružno delovanje, a v kolikor se je to izpolnjevalo, se vlada ni brigala. Liberalni sistem, kateri daje vsakemu pravico, da dela kar pač njemu ugaja, pa četudi pri tem tlači cele skupine ali narode, je odvzel vladni kontrolo, katero so dobili v roke navadno mednarodni trusti ali brezvestni domači izkorisčevalci. Ljudstvo, v svoji veliki revščini in potrebi, ni imelo pravice, in kar si jo je priborilo, mu je večkrat bila nasilno odvzeta. Kot primer naj navedemo našo Primorsko, katera je kot ostale dežele v Jugoslaviji, imela veliko število zadruž, katere pa so trajale tako dolgo, kolikor se je italijanskim mogotcem zdelo. Danes so zaprli to, jutri drugo zadružno, in delavno ljudstvo je ostalo brez vseh pravic do pritožbe, kajti sistem, je bil tak da će se je posamezniku kdo zameril, ga je lahko ta obtožil in stvar je bila rešena v prid lažnjuca izkorisčevalca.

MIZARSKA DELAVNICA "La Primera"
Lastnik: PETER JONKE
RIO CEBALLOS (CORDOBA)

PRODAJALNA KRUHA in JESTVIN "Triestina"
Lastniki: KUKANJA in BRATA GEC
25 de Mayo 2606 CORDOBA

Jekše Ektor
MIZARSKA DELAVNICA
Dr. Luis Belaustegui 4466
U. T. 67-3621

Osrednji Jugoslovanski Svet

PRIREDI**POD POKROVITELJSTVOM POSLANIŠTVA FLRJ**

VELIKO PRIREDITEV

V PROSLAVO ARGENTINSKEGA DRŽAVNEGA PRAZNIKA

dne 8. JULIJA ob 9 uri zvečer v dvorani "Rossini", ulica Cangallo 2535.
Natančen spored objavimo v prihodnji številki.

Ko se je leta 1941. začela v naši domovini osvobodilna borba na življenje in smrt, so bili začrtani v programu novi gospodarski načrti. "Narodna in gospodarska osvoboditev delavnega ljudstva". In ta program se postopoma udejstvuje, na veliko žalost tistih, kateri so prej živeli na hrbtnu delavskih množic in, v veliko veselje poštenih zadružnikov, kateri vidijo resnično svobodo svojega delavnega ljudstva, v gospodarski svobodi. Svoječasno smo pisali v takratnem Slovenskem Tedniku (1936) kako se Rusija, takrat edina socijalistična država, spreminja v zadružno državo. Od takrat pa je preteklo že mnogo mnogo voda, je že 12 let. Zato se je v tem času marsikaj izpremenilo. Kar se je takrat zdelo, da bo ostalo večno, se je pokazalo pozneje, da še ni popolno in se je spremeno v duhu časa. Vse take spremembe, nepravilno napravljeni koraki, se sedaj v Jugoslaviji uporabljajo, kakor preizkušnja, in prav radi tega lahko računamo, da je jugoslovansko zadružništvo na pravi poti. Na pravo pot ga je spravila najvišja ljudska inštanča — vlada, zato ona skrbí za njega pravilno razumevanje in pravilno postopanje. Vsi, tudi najnajšji zadružni funkcionarji so za svoje delo odgovorni naravnost vladi, razen tega pa jih še zadružniki neprenehoma nadzorujejo. V koristi celokupnega naroda je, da se dela pošteno in vestno, zato se morajo poedinci sprijazniti z navodili in delati le kar je vsem v korist. Ideja osebnega egoizma izginja pred nastopajočo bratsko ljubezni, katero

vsak dan povdarijo odgovorni možje, in katera mora zavladati med narodi. Delo, katero je edini vir življenja, se mora opravljati skupno z veseljem, z pesmijo na ustnicah. Vesel človek, ki se tega zaveda, opravi veliko več dela, ker zaveda se, da dela za svojega brata, za vseh. Torej zadružništvo prodira, ne samo na gospodarskem polju, ampak prav na vseh poljih.

Po vseh kmečkih vaseh v novi Jugoslaviji imajo nabavne in prodajne zadruge. Obrtniki iste stroke, imajo svojo zadružno, kateri oddavajo svoje izdelke in od katere — skupno — kupujejo sirovine. V mestih in industrijskih naseljih imajo svoje potrošne zadruge, katere so v stalnem stiku z glavnimi zadrugami v Beogradu, kajti za vsake stroke obstaja posebna centrala.

Kako je zadružništvo napredovalo po vojni nam pričajo te-le številke: Državna trgovska podjetja so imela v letu 1945, tri miljarde in sto štirideset milijonov prometa, to je 28%. Zadruge pa v istem letu dve miljardi šeststotrideset milijonov, to je 27%. Privatna trgovina pa pet miljard in tristo milijonov Din, to je 45%. Leto 1945 pa nam pokaže te-le številke: Državna trgovska podjetja 23 miljard ali 72%. Zadruge v istem času 6 miljard ali 19%. Privatna trgovina pa le 3 milijarde ali 9%.

Državna trgovska podjetja se imenujejo tista podjetja, ki se največ bavijo z izvozom in uvozom, in so zato v rokah vlade, ampak vedno na skupni zadružni podlagi.

A. Škrbec

RADIO

Izdelovanje novih aparativ ter vsakovrstna popravila izvršuje

JAKOB KREBELJ

CESPEDES 3783 (vogal Avda. Forest
Tel. štev. 54 - 4650)

CORTINAS ENROLLABLES de MADERA
COMPOSTURAS EN GENERAL

Calderón 2851 - Bs. Aires - T. A. 50 - 1344

F. HRADILAK

FIAMBRERIA — Puesto N° 8
Mercado "LAS MAGDALENAS"
Fco. Beiro 5276 - U. T. 50-6990

Dr. CONSTANTINO VELJANOVICH

Sala especial para tratamientos del
reumatismo y sala de Cirugía

Atiendes: Lunes - Miércoles y Viernes
Pedir hora por teléfono

Defensa 1153 U. T. 34-5319

Dr. A. Kirschbaum

Dra. Maria Kirschbaum
ZOBOZDRAVNICA

LOPE DE VEGA 3382 U. T. 50-7387

Z o b o z d r a v n i k a

Dra. Samoilovič

Dr. Feliks Falicov

Sprejemata od 10—12 in od 15—20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

Dr. Hinko Halpern

Specijalist notranjih bolezni

Ordinira vsak dan od 16 do 20 ure

San Martín 955 - 1 nad. - dep. C

U. T. 32-0285 in 0829

O SKUPNOSTI

Povsed kjer se vdobita vsaj dva rojaka skupaj; pogovor prav gotovo na nese tudi na gibanje naše naselbine, iz česar je razvidno, da dolgoletni proces tega gibanja je že dosegel stopnjo, kateri končno mora slediti toliko pričakovana dejanska združitev, vseh onih sil, ki v resnici jim je pri srcu obstoj in napredok slovenske naselbine, našega naroda in Nove Federalne Jugoslavije.

Dasi takorekoč, združitev že obstaja, vsaj tako je razumeti iz poročila Slovenske konvencije z 20. IV. — to nam tudi priča obstoj Slov. Svetu, sestavljenega iz zastopnikov vseh naših ustanov — vključ temu pa nimamo še one, širše praktične združitve, s katero naselbine bi zadobila drugi živahnejši in veseljši obraz.

Da pa je temu tako, vzrokov je več, toda ako te analiziramo, bomo takoj uvideli, da v resnici je samo eden in ta je stara kronična bolezen, ki se nam danes predstavlja v eni in jutri v drugi obliki. To v resnici ni nič novega, ker isto se je dogajalo tudi pri prejšnjih poizkusih združitve. Danes je skrajni čas, da se zadevo resno in energično prime tam kjer najbolj peče, pri tem se nesmemo ozirati ne levo in ne desno, kjer je krije krije in kot takega ga mora poznati celo naselbina.

Žalostno toda resnično je, da mnogi še danes ne morejo doumeti pomenu večletnega gibanja na polju združitve naselbine. Čeprav ob rojstvu Nove Svobodne Jugoslavije se je zanimanje povečalo, danes se še vedno nahajačimo na stališču iz katerega je treba napraviti še glavni korak do popolne skupnosti.

Vršila se je "konvencija Slov. ustanov", "Kongres Udr. Svob. Jugoslavije", "Konferenca Jugosl. organizacij" in te dni se vrši "Kongres jugoslovenske mladine". Splošni rezultat: celo vrsta sklepov, kateri so nam prinesli nove in velike naloge, katere pa bomo zelo težko izvršili, če se poprej ne zaključi vprašanje združitve naše naselbine.

Zato je tu poklican "Slov. Svet", ki ima dolžnost in nalogu da vzame zadevo resno v poštov ter napravi konec škodljivemu zavlačevanju, katero je v škodo naselbini in domovini.

J. D.

Stavbinska Kovača

G. ŠTAVAR & K. KALUŽA

Laprida 2443 Florida, FCCA

Krojačica "Gorica"

Franc LebanWARNES 2191 Buenos Aires
Naproti postaje La Paternal

Gran Recreo "LLAO-LLAO"

Juan Oberdank

Río Carapachay U. T. (749) Tigre 0589

Slovenska Cvetličarna "LOS ALPES"

Hostar Anton

Triunvirato 4223 U. T. 51-0732

FABRICA DE MOSAICOS

ALBERTO GREGORIĆ

Venta de materiales de construcción
Avda. Fco. Beiró 5671 U. T. 50-5383

PIVARNA — Kroglišče in Keglišče

PODGORNIK FRANC

Warnes 2113 La Paternal

V F. L. R. Jugoslaviji se kmečka žena vključuje v gospodarski plan

V F.L.R. JUGOSLAVIJI SE KMEČKA ŽENA VKLJUČUJE V GOSPODARSKI PLAN

S prvimi toplejšimi sončnimi žarki so se prebudile naše vasi. Naše kmečko ljudstvo je pohitelo na polje: da pregleda svoje žito. Z zadovoljstvom sta ugotavljala gospodar in gospodinja, da je na ozimini mnogo manj škode kakor sta se bala. Kmalu pa je zajel vse naše vasi do najbolj oddaljene gorske vasice klic: setev! Ljudska oblast pomaga kmetu s selvenim planom, ki ga usmerja, kaj naj seje, da bo čim več koristil sebi in skupnosti in ki mu tudi že nakazuje, kam bo svoje pridelke lahko prodal. Obenem mu pomaga pri obdelavi zemlje, pri dobavi semen in umetnega gnojila.

Zaradi vremenskih neprilik danes setev sama še ni dosegla polnega razmaha, pač pa so povsed že končane priprave. V vseh okrajih in krajih so selvene komisije, ki skrbe za to, da bo vsak košček zemlje pravilno izkoriščen, da se bo tudi naše kmečko gospodarstvo vključilo v splošni petletni plan. V vseh okrajinah in krajevnih selvenih komisijah sodelujejo tudi žene. V veliki večini so pravilno razumele svoje dolžnosti. Žene se zbirajo na posebnih sestankih, na katerih razpravljajo o važnosti setve in sodelovanju žene pri setvi, o vrtnarstvu, o sklepanju za pridelovanje zelenjave in industrijskih rastlin, kot so oljnice in sladkorina peska, skratka o vseh dolžnostih, ki jih imata kmečka žena danes na pracio prve gospodarske petletke. V nekaterih okrajih, kot Krško in Gorica Radgona, so si člani okrajne selvene komisije razdelili delo tako, da bo vsak odgovarjal za določeno število vasi. V takih okrajih odgovarjajo žene, ki so članice okrajne selvene komisije, za načrtno setov v določenem številu vasi. Seveda zahteva to od naših tovaršic že precej znanja in poštovanosti. Taki primeri pa zelo dvigajo samozavest tistih naših žena, ki so do danes mislile, da je žena le za nabiranje raznih prispevkov. So pa tudi take komisije, v katerih naše žene ne rauzmejo pravilno svoje dolžnosti. Sklepe komisije obdrže zaso in se ne udeležujejo skupnih sestankov. Vse to zaradi nerazumlevanja ali preslabega čutu dolžnosti do naše velike skupne borbe.

Čim začne naš kmet orati, s traktorjem ali s plugom, se pojavi vprašanje semena. Res je, da naša oblast skrbi za preskrbo semena v tistih krajih, kjer ga zaradi težkih gospodarskih pogojev ni. Pač pa se monogokrat potegujejo za semo v takih predelih, kjer ga je dovolj, in kjer bi ga bilo treba samo pravilno porazdeliti. S preskrbo semen se bavijo največkrat naše žene. Zato naj se žene na svojih sestankih o tem tudi porazgovorijo in napravijo sklepe. Iz okraja Ilirske Bistrike nam javljajo, da si žene na vaških sestankih določijo, kako si bodo v vasi pomagale, da bo za vse dovolj semen in kako si bodo tudi vasi med seboj pomagale. Prav tako so se žene iz kraja Polje v okraju Šmarje pri Jelšah obvezale med seboj, da bodo razdelile vse semenski krompir, kolikor ga je v okraju, med vse interesente, da bo posajena vsa določna količina in še več. Nasprotno pa prosijo za semenski krompir iz nekaterih krajov v Savinjski dolini, kjer ga imajo trdnejši kmetje prav gotovo odveč. To nam kaže, da se žene v takih krajih še niso pridružile načrtinem delu. V predelih, kjer so res upravičeni dobiti semo, naj na večje žene preko KLO stike z zadružnimi, da pospešijo razpečevanje semen.

V selvenem delu so naše žene poniekod dosegle že prav lepe uspehe. Na sestanku v Kočevju, katerega se je udeležilo 100 članic AFŽ, so govorile o tem, koliko bodo do prinesle za gospodarski plan. Postavile so delovno brigado 50 žena, ki bo obdelala pol hektarja zemlje za industrijske rastline. Tudi v Kočevski Reli bodo žene skupno obdelale zemljišče in ga posejale z lanom. V drugih krajih kočevskega okraja imajo žene posebne sestanke, na katerih sklepajo o sodelovanju žena v selvenem delu. Na seji okrajnega tajništva AFŽ za okraj Kočevje so si zadale žene nalogu, da bodo pridelale čim več zelenjave in da si bodo nudile medsebojno pomoč pri obdelavi zemlje za industrijske rastline.

V okraju Šmarje pri Jelšah nudijo žene veliko pomoč v selvenih pripravah. V tem okraju so traktorji kmetom v veliko pomoč pri obdelavi ozemlja. Žene še prav posebej sejejo vrtnine, za katere je mnogo zanimanja.

Na svojih sestankih žene že danes govore organiziraju prevoznih sredstev, ki bo vozila zelenjavo iz raznih krajov v podnebni kolonijo in v Rogoško Slatino. V letnjem ljudskem odboru Buče, kjer v splošnem ni bilo dovolj zanimanja za izvedbo načrta, so žene prevzele skrb za selvene pravne in vzbudile zanimanje še pri drugih vaščancih.

Po vsej Sloveniji kažejo naše žene veliko zanimanje za zelenjadarstvo, kar priča, da so pravilno razumele važnost vrtniu za načrtno delovno ljudstvo. Ponekod so že sklenile pravilne pogodbe za zelenjavo z različnimi sindikati, domovi in menzami. Tako bodo naše ustanove redno preskrbljene z zelenjavo, žene pa ne bodo več izgubljala delovnih ur s čakanjem na trgu.

Žene iz Trnovskega v Ljubljani so med pravilnimi sklenili pogodbo za skupno oddajo zelenjave. Oddajale jo bodo mestnemu gospodarskemu oddelku, ki jo bo razdeljeval v venstveno v menze, obenem pa se bo predajala tudi na trgu na posebnih stojnicah Trnovske žene sodelujejo v Trnovski zadruži zelenjadarjev, katere namen je dvigniti delovanje zelenjave in jo nuditi delovnemu ljudstvu mesta Ljubljane, da lahko brezhibno opravlja svoje naloge. Tudi žene z Barja so združene v zelenjadnem odsek u Barjanske kmetijske zadruge, so mnenja, da se le z skupnim delom in s pravilno razdelitvijo pridelane zelenjave zagotoviti največji trud in pa največje koristi skupnosti samemu sebi. Kakor so sklenile pravilne pogodbe žene v Trnovem z mestnim gospodarskim oddelkom, tako so že tudi po drugih predelih Slovenije sklenjene pogodbe za delovanje in oddajo zelenjave. Žene iz okroga Gorice se ne boje več, kam bodo predale svojo zelenjavo, ker so sklenile pogodbo za oddajo zelenjave in sadja s sindikatom jeseniške livarne. Žene iz vasi ob Topolščici so sklenile pogodbe z zdravščem v Topolščici za dobaro zelenjavo. Tako žene in raznih zvez v okolici Rogoške Slatine s tamojšnjim zdraviliščem. Ti žimeri niso osamljeni, temveč so sklenili pravilne pogodbe tudi žene iz drugih krajov, ker se zavedajo, da bomo napredovali vrtnarstvu le takrat, če bomo imeli za pridelke zagotovljen trg.

V tem je veliko delo žene gospodinje s svojim naravnim občutkom razume posmerjevalnega dela doma in bo znalo interesirati tudi svojega moža in vso družino, da bo prijavila pridelke najbližnjim vnovam, ki si bodo s pogodbami zagotovili dobaro pridelkov.

SLOVENSKA PESEM NA PLOŠČAH

Naš rojak, vsem znani baritonist

ANGEL HROVATIN

je pred kratkim graviral na plošče dve lepi naši pesmi:

"Gor čez Izaro"

(Koroška narodna)

"Mornarska"

(Dalmatinska čolnarska)

Spremljan z orkestrom pod vodstvom A. MERKUŽA

Orkestacija: H. REŠ

PLOŠČO LAHKO KUPITE EDINO PRI:

Buenos Aires
RIVADAVIA 1982 — T. A. 47 - 0622

Vprašati je treba za ploščo št. 60 - 1258

ŽELEZO - BETONSKO PODJETJE
Bratov Komel
ZA NAČRTE IN PRERAČUNE
Bernaldez 1655 U. T. 67-1

Prevozno Podjetje "GORICA"
Lojk Franc
Villarreal 1476 U. T. 54-1

Krojačica LEOPOLD USA

 Avda. FRANCISCO BEIRO 5380-81
U. T. 50-4542
VILLA DEVON

Restavracija
A. BENULIČ & KUSERIČ
Izborna hrana Zmerne
CHORROARIN 596

MED IN MLEKO

IVAN POTRČ

Ali pa poslušajte to zgodbo. Hotel bi vas slišati, kaj boste rekli, ko jo boste prebrali. Ali ni tudi pri vas tak? Mislite si, da se piše Peter Žgur, tako namreč kakor se je pisal prav Peter Žgur. Potem si še mislite, da se vam je vsaj malo tako godilo, kakor se je godilo Petru Žguru. Prav zato bi vas hotel slišati, kaj boste rekli. Mogoče je tudi v vas kaj Petra Žgurja, mogoče imate tudi pri vas kakšnega debelega soseda Brenka.

Kajti Peter Žgur je imel prav tako kmetijo, kakor jo imate vi. Kajti Peter Žgur je tičal prav tako do vrata v dolgovih, kakor ste tičali vi. Bil je mlad, oženil se je, po svatovščini pa se je zaklel ženi, mlađi nevesti, da bi sonce prej ugasnilo na nebnu, kakor bi jo on nehal vroče ljubiti. Žena mu je verjela, zakaj mu ne bi—in oba sta bila srečna. Peter Žgur je imel kmetijo, imel je mlado ženo, čakal je na otroka. Smejal se je, če mu je kdo tožil o dolgovih in davkih. Peter Žgur je bil mlad, obrnil bi svet. Tako je bilo prvo leto. Potem pa so prišla še ostala leta. Minilo je štiri, pet, sedem let, in Peter Žgur bi ne bil kmet, če ne bi tičal do vrata v dolgovih, kakor pravimo. Dedičine so mu obesile na vrat banko, in v teh štirih, petih, sedmih letih je Peter Žgur počasi z bridko spoznal, da prav za prav ni več tisti svobodnjak Peter Žgur, ali kmet-kralj kakor so pisali v knjigah, ampak hlapac banke v mestu. Samo da za to banko niso garali več samo on in žena, ampak je moral začeti priganjati svoje otroke, da so garali za njem. Žene ni več ljubil, ali vsaj za nič na svetu ji ni hotel več pokazati svoje ljubezni; zadušile so mu jo skrbi. Tudi v oči ji ni zlepa več pogledal. Zdelo se mu je, da bi bral v njenih očeh:

"Sam besede in oblube so te bile. Nebesa si obetal, živim pa v peku."

To so bili očitki, ki so Petra Žgurja grizli. Grizli so ga pa toliko bolj, kolikor si je očital, da si jih je sam pričkal. Kaj, ali je bilo treba, da se je tako daleč spozabil, da je šel ženi oblubljati nebesa na zemlji? Po treh, petih, sedmih letih se ni smel spomniti več na tiste nore trenutke. Jezil se je nanje in na samega sebe; sram ga je bilo, da je bil kdaj tako mlad.

Eno, se mu je zdelo, da ga je brikha izkušnja le izučila; zaklel se je, da ne bo nikoli po nepotrebni razpisoval z oblubljenci. Ali Peter Žgur bi ne bil Peter Žgur, ne bil bi podoben vam, nai je dobival s štirimi, petimi, sedmimi leti še tako trd obraz, če mu ne bi v prih ostalo vroče in mlado srce; le odprtega ni več nosil, življenje ga je

grdo opeharilo. Zato ni Petra Žgurja bridka izkušnja prav nič izučila.

Kaj se je zgodilo, da se je vroče srce Petra Žgurja znova odprlo? Kdo mu ga je odprl, kdaj se je odprlo?

Prišla je velika vojna, nesreča se je vrstila za nesrečo. Nemci so izseljevali, streljali in rekrutirali. Kakor si je Peter Žgur oddahnih, ko je pobral vrag staro Jugoslavijo, tako ga je začelo stiskati v grlu, ko je videl morijo, ki jo je začela uganjati Nemčija.

Ali—potem jep rišlo kakor skozi noč. Tiste pomladi niso zgodnji vetrovi pobralji samo zadnje krpe snega, po-mladno sonce je odprlo tudi Žgurjevo srce.

"Kaj je s tabo Peter?" ga je vprašala žena in ga imenovala z njegovim imenom, kar se že leta ni zgodilo. "Pijam si, čeprav nisi pil. Obljubi mi, za vedno mi obljubi, da boš ostal takšen!"

To je bila zapoved njegove dobre žene, in Petre Žgur je obljubil in obljubljal.

"Tudi tisočkrat, če hočeš!" je dejal in jo stisnil na prsi.

Potem ji je začel gostoleti:

"Nemčijo bo vzel vrag, to je enkrot enal! Si videla kak direndaj je bil danes na cesti? Naši so jih nasegali."

Potem ji je začel gostoleti vsak večer. To gostolenje se je začenjalo z besedami:

"Naši so na Planini..." ali: "Govoril sem z našimi..." ali: "Naši pravijo..."

Tudi žena je poznala te "naše". "Naši" so bili kmetje, "naši" so bili delavci, "naš" je bil sosedov študent; tisti, ki so ga zapirali, ker je bil za siromake... Na lanini so se borili "naši", borili so se za "naše" pravice in za "našo" državo. "Naši" so odprli vroče srce Petra Žgurja... "Naši" so prišli po Petra Žgurju...

Za Žgurjevo ženo so prišli težki čas. Ali—krepila jo je vera v Petra in v "naše". Lahko je prestala težke čase. Vedela je: "Naši" trpijo, "naši" bodo zmagali, tudi "naši" bo enkrat dobro na svetu.

"Med in mleko bo naša domovina", je govoril Peter Žgur med "našimi".

Dosti krv je preteklo in naši so moralni zmagati. Če bi bilo drugače, ne bi bilo pravice na svetu. Ali tokrat je pravica morala zmagati, saj so se naši borili za njem.

"Med in mleko bo v tej domovini", so govorili tudi drugi.

NOVO STAVBENO PODJETJE

R. Strehar - J. Lisjak

Calle Ramón Lista 5552 — U. T. 64-1509
Za kalkulacije - Proračune in Firma
obrnite se do novega konstruktorja

RUDOLFA STREHAR
Zasebno: Calle Virgilio 2941.

Franc Štekar

Stavbinski podjetnik

Ramón L. Falcón 6371
U. T. 64-3084

Peter Žgur se je vrnil na kmetijo. To je bil velik dan. Bil je praznik, kakšnega Žgurova domačija še ni doživel. Žena je segla globoko v tunko, Peter Žgur je nabil sod. Otroci so moralni čutiti, da so zmagali nači, da bo odslej začel tisti veliki čas meda in mleka. Tako je vsaj govoril Peter Žgur, in žena, otroci, vse so mu radi verjeli, kakor so mu včeraj verjeli v zmago "naših", o kateri se ni zmotil.

Žena se je spomnila na obljubo; da ji je obljubo Žgur, ko je bila nevesta. Bila je srečna, ta sreča se je potem prelila tudi na otroke.

Ali če je bil praznik, ko se je vrnil Peter Žgur, ni bil več praznik, ko je prijet Peter Žgur za motiko in za plug. Ni bilo tega, niti bilo onega. Bližala se je zima, otroci so bili bosi. Cene so rastele. Spodnja vas je bila požgana. Ljudje so začeli negodovati. Na vaškem sestanku ga je spomnil sosed, debeli Brenk na med in mleko.

"Lahko je bilo govoriti o medu in mleku", je omenil debeli sosed in znova utihnil. Po izbi pa je zaštelestelo kakor posmeh, nekdo je hihitnil.

Peter Žgur je zardel, kakor še nikoli v življenju. Opazko so slišali vse, slišala jo je njegova žena, slišali so jo otroci. Šla je na njegov rovash. On je obljubljal med in mleko. Kri mu je pogndalo v glavo, bil je prepričan, da se mu godi krivica. Bil je prepričan kakor še nikoli. To je bila krivica, kakšne še ni doživel. V Petru Žgurju se je vse uprlo.

Peter Žgur je vedel obljubljati, to je bila njegova slabost, za to slabost je seveda tudi njegova žena—samo govornik ni bil Peter Žgur nikoli. Ta večer, na tem vaškem sestanku pa je Peter Žgur znenada začutil, da mora spregovoriti. Pred sabo ni videl ničesar drugega več kakor zamaščeno obličeje debelega sosedja. To je bilo obličeje tistega sosedja, tistega Brenka, ki mu je pred dvema letoma dejal, ko mu je začel Žgur pripovedovati o naših: "Kaj bodo ti siromački?"

Peter Žgur je bil takrat užaljen. Ali to užaljenost je moral takrat požreti. Ostala pa je v njem in tlela. Vmil se je, in če je srečal Brenka, je vselej čutil, da ima neporavnani račun z njim. Ali Brenk je bil pohoven. Globoko se mu je priklanjal in se mu smehljal. Tako je bilo prvi mesec, četrtni mesec pa je Brenk pokazal svojo staro barvo. Peter Žgur je znenada začutil, da ima pred seboj starega Brenka, starega župana, tistega, ki je govoril o njegovih kakor o siromačkih, tistega, ki se je potlej hlinil, ko ni vedel, kakšni vetrovi bodo zapihalni, tistega, ki se je nočoj oglasil, tistega, ki je hotel zbrati nočoj maloverne okoli sebe. Peter Žgur je čutil, da ga mora pohoditi kakor robo. Tokrat se kak Brenk ni norčeval iz kakšne take oblube, kakor jo je dal nekoč ženi, tokrat se je Brenk norčeval iz nečesa, iz česar se ne bi smel, norčeval se ni samo iz tega, v kar so verovali on, njegova žena in njegovi otroci, debeli sosed se je skušal ponorčevati iz tistega, za kar so umirali v hosti Žgurovi tovariši. To je bila domovina, za kakšno so se borili, to je bila njihova domovina, v kateri bo med in mleko. Umirali so za to, drugače ne bi umirali.

"Kaj, kaj si pa ti doslej storil za med in mleko?" mu je odgovoril Peter Žgur. "Ne mislim na čase, ko smo se mi tepli in si se ti norčeval iz siro-

mačkov, mislim na zadnje mesece. Vas je prijela za delo, vas je prihajača na sestanke, vas je tudi negodovala. Kdo ne bi negodoval v takšnih časih? Ali vas je tudi delala. Kaj si pa ti storil doslej za med in mleko. Čakal si da bo kaj narobe, čakal si kakor pes na kost. Ali tokrat jaz ne bom molčal, kakor sem molčal včasih, zato ti povem, da sem jaz prvi, ki vem, da ni meda in mleka, ali da sem tudi oni, ki vem, da bo pri nas med in mleko, če bomo mi hoteli. Ta med in mleko bodo dale naše roke. Tako mislim jaz, tako mislimo vse, kar nas je poštenih ljudi."

Glasno ploskanje je Žgurju povedalo, da je premagal debelega Brenka. Le debelega sosedja ni bilo več med njimi, ko so se vračali sestanke s sestankom.

HERERIA DE OBRA HUMAR y MAKUC

Av. Central 3720
Calle No. 2 3729
U. T. 741-4520

ELECTRICIDAD Y PLOMERIA JOSE RADAN

Bernaldez 1550
Buenos Aires

TOVARNA POHISTVA VINKO ROGELJ

BLANCO ENCALADA 249-261

VILLA ESCASO
U. T. 652-0133

TISKARNA Rudolf Živec

SARMIENTO 40
Caseros
T. A. 757 (Santos Lugares) 1101

MEHANIČNA DELAVNICA JOSIP HLAČA

Villa Real 140. J. Ingenieros. U. T. 757-640

Recreo "Europa"

Pripraven za nedeljske izlete v Tigre.
Prevoz s postaje Tigre FCCA. do Recreo in nazaj:
Lastnika

BRATA ROVATAR
Tigre FCCA. — T. A. 749 - 589
Río Carapachay

Slovenska Juridična Pisarna

Odskodnine, Odslovitve, Nezgode, Dedščine in vse Sodniške Tramitacije
Urardne ure: od 18 do 20
DIAGONAL NORTE 119 - Piso 8
Escritorio 823 (Nasproti Obelisku)
T. A. 35 - 6243 Buenos Aires

MERCADO "Las Magdalenas"

CARNICERIA — RABA
Puestos 21, 24, 25. Avda. Feo. Beiró 5276

EDINA SLOVENSKA ESTAVBENIKA V SAAVEDRI

ANDREJ BOŽIČ in SIN
Tehnična konstruktorja
Ruiz Huidobro 4554-58
U. T. 70-6112

PIZZERIA Emil Laurenčič

Avda. Feo. Beiró 5315
U. T. 50-3525

TRGOVINA JESTVIN
Oton Turel

ANDRES LAMAS 1265
U. T. 59-1892

Ferdinand Cotič
Trgovina z železnino
Lope de Vega 2989
U. T. 50-1383

CHARCAS 769 — BUENOS AIRES

"PACIFICO"

Anton Bojanovič

CHARCAS 769 — BUENOS AIRES

TRGOVINA JESTVIN
Oton Turel

ANDRES LAMAS 1265
U. T. 59-1892

TRGOVINA JESTVIN
Srečko Turel

TRELLES 1402
U. T. 59-4104

LA VOZ ESLOVENA

EDITADO POR EL CONSEJO ESLOVENO FORMADO POR TODAS LAS SOCIEDADES ESLOVENAS

Pismo od doma

Naša rojakinja Ivanka Keber nam je poslala prejeto pismo od svojega brata. Ker je pismo res važno še nam zdi vredno, da ga objavimo v celoti. Isto se glasi:

Volčjadraga, marca 1947.

Dragi bratje!

Ali ste res pozabili, da ste bili rojeni v tej vasi? Se več ne spominjate na štev. 316, t. je naše hiša? Mislim, da kot brat se nisem pregrešil napram Vam. Čeprav imam tu še brate, upam da me smatrate kot pravega brata, ker bil sem brat tudi v najnujšem času borbe. Zelo pogrešam Ivana, ker je bil res pravi brat in prijatelj zavednih ljudi. Vojna, oziroma preporod našega naroda je potreboval takih ljudi, kakor je bil on, za izboljšanje življenja delovnega sloja. Zmaga je bila izvojevana, toda ni še popolna, ker še vedno se oblači nad nami, a upajmo, da so kmalu razjasni.

Sedaj pa Vam hočem nekoliko opisati življenje iz naše borbe. Po Vaši odsotnosti sem bil vedno preganjan od fašizma. Ob napadu na Jugoslavijo sem bil pozvan v Cuneo, a ko so to zasedli sem bil izpuščen. Ko so se pojavili prvi partizani na Primorskem sem bil 12. aprila 1942 arretiran in poslan v goriške zapore. Ravn po 100 dnevih v zapori sem bil po zaslugu nekega uradnika izpuščen na svobodo. Toda kakšno? Čez mesec dni so odšli naši hrabi nečaki k partizanom in fašisti pa takoj po meni. Zahtevali so naj povem kje so in kam so šli. Osem dni mučnega izpraševanja, a iz meni ni bilo besede in moral sem spet v zapori, na isto številko. Od tam v zapore goriške kvesture in potem celo v Trst na zloglasno kvesturo, ki je bila prava mučilnica primorskega ljudstva. Vsakikrat ko so se odpria vrata moje celice, me je spreletaval mraz, ker bal sem se mučenja. Bil sem v družbi naših ljudi, ki so bili mučeni in mučeni radi izpraševanja. Po dveh mesecih tega negotovega življenja sem bil poslan na Furlansko za prisiljeno delo. Tu sem pa bil kakor na letovišču, ker ni bilo več izpraševanja in mučenja.

Med tem časom je moj starejši sin Albin pobegnil iz vojašnice in šel k partizanom. Od tedaj naprej pa je bilo v naši hiši doma vedno izpraševanje z grožnjami, da jim vse zažgejo, ako ne povedo kam je pobegnil. Kljub vsem grožnjam, ga niso ovadili. V teh časih je bilo v meni veliko zaupanje v lastno družino. Jaz sem bil ves čas obveščan o dogodkih in političnem položaju, saj se za drugo nisem zanimal.

Prišel je 8. september, polom italijanskega fašizma. Čez par dni smo se v internaciji že uprli in brez dovoljenja odšli domov. Med povratkom sem pri Doberdoru srečal naše hrabre partizane, ki so mi potem pomagali domov. Na Vogerskem sem srečal nečaka Aloja. Tam so se sestavljale naše edinice. Veselje, ki je vladalo Vam ne morem popisati. Povpraševal sem po sinu, a zastonj, ker o njem ni bilo vesti. Alojz je bil imenovan za poveljnika na Volčjadragi. Čez par dni sem tudi jaz prejel za puško in se k njemu pridružil. Prišel je glas: Nemci prihajajo v Gorico, kaj bo? Spet so bile zasedene vse postojanke in srečanje z Nemci je bilo grozno. Mi smo imeli slabo italijansko orožje in zelo malo, med tem, ko so bili cni opremljeni z modernim orožjem, tanki "Tiger" in letali. Iz Šempasa in Bilj so istočasno pridrželi v našo vas. V tem času sem spremšil novodošli bataljon na Sveti Mark in od tam sem opazoval napad na našo lepo vas. Ncenkrat je gorelo nad 50 hiš in med njimi tudi moja. SCtreljali so in plenili, a še isti dan so zapustili gorečo vas. Naslednji dan so prišla z Lojetom pogeldat domov. Prišel sem, ko je ravno še gorela moja soba in razjokal sem se kakor otrok. Videli smo strašne slike, ker vse je trpel: ljudstvo in živila. Kam pa sedaj?

Čez par dni so Nemci napravili še hujšo

ofenzivo. Pobegnili smo v Trnovski gozd in dež je neprehnomalil med to ofenzivo. Ko sem se spet vračal v domačo vas sem med potjo videl grozne in nepopisljive zločine, ki jih je delal sovražnik. Spet sem se našel z Alojzem in pričelo je novo zbiranje čet in orožja. Kako pa to vršit, ko imamo sovražnika v deželi. Mnogo trujeval naših padlih borcev smo našli in jih zagrebli tam kjer je bilo mogoče, ker pogrebov ni bilo mogoče izvršiti. Jaz sem se skrival po Lamovem, a čez nekaj dni so Nemci preiskali stanovanja in sreča, da smo bili tisti večer odsotni. Poslali smo potem šotor. Spati ni bilo mogoče, ker bili smo vedno pripravljeni na obrambo ali beg.

Neki večer sem spal pri teti na seniku. Nemci so proti jutru obkolili hišo. Razbijali so s puškinimi kopiti po vratih in kričali: kdo je notri. Ko so jim odprli in med časom, ko so oni raziskovali sem si jam mislil kaj bo z menoj ako pridejo na senik. V možganih mi je šumelo in mislil sem na grozno smrt. Mučili ne bodo, umorili pa in kaj bo tudi s s hišo naše tete. Ko jim je tetka rekla, da ni nobenega na seniku, so se našli kar so boljšega našli in odšli. Opazili so, da jim je pri Stvarniku nedobegnil in streljali za njim, a zastonj, ker jim je srečno pobegnil. Napregli so k vozu vole, naložili gnjati, kokoši, gosi, vino in drugo in odpeljali. Z njimi tudi gospodarja Stvarnika. Ta jim je pa vse utajil, vidite kakšni so bili naši ljudje za časa borbe!

Neki večer sem bil pri Jugovih v Stari gori. Šel sem, da se preoblečem. Ob 11 uri pričnejo razbijati po vratih Nemci. Vse je trptalo, kaj bo z nami. Pripravljen sem bil za skočiti skozi okno, čeprav je bilo zelo strmo, a svetovali so mi naj tega ne storim, ker potem njih vse pokoljajo. K sreči, da so kmalu na tihem odkorakali. Zaklel sem se, da ne bom več pod streho spal, pa naj bo zunaj še hujše vreme.

Neko nedeljo pozneje sva se odpravila s tov. Bašo, da gremo pogledati po Rožni dolini. Šla sva oblečeno v navadni obleki, a dobro oborožena s samokresi in ročnimi granatami. Po cesti sva bila obvezčena, da se bližajo Nemci, ki prihajajo iz Volčjadrage. Pridružila so se nam neka dekle, ki so tudi bežala. Ozrem se in v bližini 70 metrov zaledam Nemca, ki je pripravljal strojnico in kričal: Halt! Halt! Dekleta postojijo in z Bašo zbeživa. Čutim kako okoli mene sečejo krogle in bežim po vinogradu in pritečem pred druge puške, ki me pa k sreči niso opazili. Skrijem se v steljo, a kinalu slišim: "tu mora biti!" Ni bilo več kaj čakati in nago zbežim v nasprotno stran in slišim: Halt! Bežal sem in srečno ušel. Ko sem se vrnil k Jugu so vsi mislili, da sem mrtev, a niso se upali, da bi me šli iskat.

Čez nekaj mesecov sem moral v Avber poročati o položaju. Šel sem s kolesom skozi ežleznata vrata proti Škrbini. Ko stekim v vas prične na okoli streljati kot, da bi bil sočinjen dan. Pred menoj je šla naša patrola. Med tem ognjem sem opazil, da se mi bližajo fašisti. Moral sem pustiti kolo in bežati. Krogle so žvižgale okoli mene, a jaz sem tekel in v rokah tiščal poročilo, da je ne izgubim, ker je bilo važno. Srečno sem se vrnil v Dornberg in tam naprosil neko tovarišico, naj ona nese poročilo. Šla je po poti kjer so lahko hodile samo ženske z belim robcem v roki in brez se nikjer ustaviti. Iz Rihemberškega gradu so bile naperjene, strojnice in kdor se je ustavil so ga posekale. Že drugi dan sem dobil odgovor, da so moje poročilo prejeli srečno.

Vidite torej kakšno je bilo naše življenje za časa borbe. Nismo zastonj se borili in tvegali življenje, praporili smo si zaželeno svobodo. Domu sem vse izgubil in stanujemo pri Kodormancovih.

Upam, da boste to moje pismo prejeli srečno in mi kaj pisali. Pozdrav vsem prijateljem in Vam Vaš Franceli.

Tiskarna "Córdoba"

Tiskarsko podjetje naših rojakov

Ferfolja, Baretto & Paškulin

Izvršuje vsakovrstna tiskarska dela

- VSAKOVRSTNE TRGOVSKE TISKOVINE
 - KNJIGE, BROSURE, REVJE, ČASOPISI, KOLEDARJI
 - PROPAGANDNI LETAKI IN LEPAKI
 - VSAKOVRSTNA VABILA — VIZITKE, itd.
 - GUMIJASTI PEČATI ZA PODJETJA IN DRUŠTVA.
 - KNJIGOVEZTVO
- ★

B U E N O S A I R E S

Gutenberg 3360

T. A. 50 - 303

Nasproti postaje tramvaja Lacroze na Avenida San Martín

Ugodna prevozna zveza: Tramvaj Lacroze in Subterráneo Lacroze Omnibus 66, Tramvaj štev. 85 in 86, Kolektivi 5, 8, 20, in 108.

MECANICA Y ELECTROTECNICA

E. LOZEJ y W. COX

Avda. Riestra 1115 U. T. 61-0656

Colocación de Vidrios, Cristales y Espejos

MOISES GERBIEZ

Nazca 695 (planta baja) U. T. 63-7714

STAVBENI KOVAC

FRANC ČOHA

Calderón 2779 U. T. 50-6655

RADIOTEHNICK

AVGUST COTIC

Excelsior 1500 U. T. 757-301

Sáenz Peña, F. C. P.

SLOVENSKA GOSTILNA

ALEKSIJ TREBSE

Avda. San Martín 6470 U. T. 50-5106

RAZPRODAJA KRUHA

TROBEC GUŠTIN

Dovažam na dom

Heredia 477 U. T. 51-7165

STAVBENI PLESKAR IN TAPETAR

MARIJ MEDVEŠEK

Guevara 525 U. T. 54-0624

BAZAR "DANUBIO"

D. UGLESSICH

Avda. San Martín 2902 U. T. 59-0838

TRGOVINA JESTVIN

"PRI ČERNICU"

C. Ramón Lista 5650 - U. T. 64-1509

CASA "SOULET"

Materiales de construcción

Electricidad - Sanitarios - Maderas

Av. F. Beiró 5682. U. T. 64-3288. Bs. As.

"ALMACEN"

PETER ČUČIĆ

Excelsior 1500 - U. T. 757-301, Sáenz Peña

Reinaldo Wasserman

MEDICO

Nazca 2381 U. T. 50-2845

MIZARSKA DELAVNICA

Izdelava pohištva

IGNAC KOSER

Guido Spano 655 Munro, F. C. E.

UMETNO STAVBENO MIZARS

Kovinska Okna in Polkna

FRANC BANDELJ

Avda. de los Incas 5021 U. T.

Quesería y Fiambres "LA AMÉ

de Cuero y Fernández

Avda. Fco. Beiró 5399 — U. T. 5

JUGOSLOVANSKA GOSTIL

V MUNRO

JANKO POLIAK

Ituzaingó 4267

TRGOVINA JESTVIN "TR"

S. C. MIHELJ

Charcas 3120 U. T.

PRODAJA SADJA IN ZELEN

J. TRUDEN in B. TRAMPUC

Triunvirato 2901

RESTAVRANT "ČAV

IVAN LEBAN

Lope de Vega 2931

RESTAVRACIJA

IVANČIĆ RUDOLF

Añe

KROJAČNICA

CIRIL PODGORNIK

Tinof

KROJAČNICA

J. R. BOŽEGLAV

Triunvirato 2891 U. T.

FIDEO FRESC

de NATALIO DOMINI

Bazurco 3425 U. T.

SPLOŠNO STAVBENO MIZA

ANTON FORNAZARIC

España 558 — J. Ingenieros —

U. T. 757 - Santos Lugares

MERCADITO "CHISPAZ

MILAN SIRCA

Lope de Vega 2746

RESTAVRACIJA in BA

Peter Benčić

Lastnik.

INDEPENDENCIA 4202 — BS.